

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2014

Klára Krejčířová

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

Úspěšnost plaveckých klubů ČR v kategorii dorostu

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Babeta Chrzanowská

Vypracovala:

Klára Krejčířová

Praha 2014

Prohlašuji, že jsem závěrečnou bakalářskou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

.....

podpis

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucí práce Mgr. Babetě Chrzanowské za její pomoc a cenné rady a připomínky při tvorbě této bakalářské práce. Dále děkuji Mgr. Janu Srbovi za poskytnuté rady a materiály, bez kterých by tato bakalářská práce nemohla vzniknout.

ABSTRAKT

Název práce

Úspěšnost plaveckých klubů ČR v kategorii dorostu

Cíl práce

Cílem práce je zjistit na základě získaných výsledkových listin z letních mistrovství, jaká byla úspěšnost klubů ČR v kategorii dorostu v průběhu let. Zjistit v průřezu desítek let a prostřednictvím zvolených disciplín, zda byly na vrcholu stále stejné kluby nebo zda docházelo ve finálových rozplavbách k výraznějším změnám v zastoupení jednotlivých klubů.

Metody

Jedná se o historický komparativní výzkum prováděný na základě porovnávání dat v delším časovém období na více místech. Sumarizace dat byla provedena způsobem, že při třídění dat byla použita metoda analýzy a pro shrnutí výsledných dat byla použita metoda syntézy.

Výsledky

Porovnáním počtu zástupců jednotlivých klubů ve finálových rozplavbách ve vybraných obdobích a to konkrétně v letech 1979, 1989, 1999, 2009 a 2013 ve vybrané věkové kategorii dorostu bylo zjištěno, že po shrnutí všech výsledků ze všech období patří mezi 3 nejúspěšnější kluby: Kometa Brno, Klub plaveckých sportů Ostrava a Bohemians Praha.

Klíčová slova: závodní plavání, plavecké kluby, plavecký výkon, dorostenecký věk, mistrovství ČR, úspěšnost

ABSTRACT

Title

The success of swimming clubs of the Czech Republic in the youth category

Objectives

The goal is to find out the success rate of swimming clubs on summer CZ championships in youth category during the past years. To compare if only the same clubs were in final heats or there were significant participation of individual clubs.

Methods

It is a historical comparative research conducted by comparing data over a longer time period in more places. Summary of data was carried out in a way that the analysis method was used for the data classification and the synthesis method was used for the result summary of data.

Results

By comparing the number of representatives from each of the clubs in the final heats in selected periods and specifically in 1979, 1989, 1999, 2009 and 2013 in selected age group of adolescents was found based on summary of the results that there are here the most successful clubs: Comet Brno, Swimming sport club Ostrava and Bohemians Praha.

Keywords: competitive swimming, swimming clubs, swimming performance, junior age championship, the success

OBSAH

1	Úvod.....	10
2	Teoretická východiska práce.....	11
2.1	Charakteristika sportovního plavání	11
2.2	Faktory ovlivňující plavecký výkon.....	12
2.3	Charakteristika zvoleného věkového období (mladší dorost, starší dorost).....	13
2.4	Nejčastější problémy vyskytující se v dorosteneckém věku, které vedou k předčasnému ukončení plavecké kariéry	17
2.4.1	Ztráta motivace.....	17
2.4.2	Přetrénování	19
2.4.3	Raná specializace	20
2.5	Analýza výsledkových listin letního MČR dorostu z roku 1979, 1989, 1999, 2009 a 2013.....	22
2.5.1	Letní dorostenecký přebor ČSSR v plavání pro rok 1979	22
2.5.2	Letní dorostenecký přebor ČSSR v plavání pro rok 1989	23
2.5.3	31. letní mistrovství České republiky dorostu 1999	24
2.5.4	Letní mistrovství ČR dorostu 2009.....	25
2.5.5	Letní mistrovství ČR dorostu 2013	26
2.6	Historie 3 nejúspěšnějších plaveckých klubů po sumarizaci výsledků z let 1979, 1989, 1999, 2009 a 2013.....	27
2.6.1	Kometa Brno	27
2.6.2	Bohemians Praha.....	28
2.6.3	KPSOs.....	28
3	Cíle a úkoly práce, výzkumná otázka	30
3.1	Cíl práce	30
3.2	Úkoly práce	30

3.3	Výzkumná otázka	30
4	Metodika práce.....	31
4.1	Popis výzkumného souboru.....	31
4.2	Použité metody	31
4.3	Sběr dat.....	32
4.3.1	Podmínky sběru dat.....	32
4.4	Analýza dat.....	32
5	Výsledky	33
5.1	Letní dorostenecký přebor ČSSR v plavání pro rok 1979.....	33
5.2	Letní dorostenecký přebor ČSSR v plavání pro rok 1989.....	39
5.3	31. letní mistrovství České republiky dorostu 1999	45
5.4	Letní mistrovství ČR dorostu 2009.....	51
5.5	Letní mistrovství ČR dorostu 2013.....	57
6	Diskuse.....	64
7	Závěr	66

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

1. AŠMB – TJ Autoškola Mladá Boleslav
2. BaSo – Plavecký klub Baník Sokolov (dnes PK Baso)
3. BiJa – Bižuterie Jablonec nad Nisou
4. Boh – Bohemians Praha
5. ČACR – ČAC Roudnice n. L.
6. DeNá – Delfín Náchod
7. DyPa – Dynamo Pardubice (dnes SCPAP - SC PA Pardubice)
8. FEZKO – TJ FEZKO Strakonice
9. FINA – Mezinárodní plavecká federace
10. ChpL – Chemopetrol Litvínov (dnes PK Litvínov)
11. ChÚ – TJ Chemička Ústí nad Labem
12. JiDo – Jiskra Domažlice
13. KIN – TJ KOH-I-NOOR České Budějovice
14. KLSTe – KL SPORT Teplice
15. Kopř – PK Kopřivnice
16. KPSOs – Klub Plaveckých sportů Ostrava
17. KPSVy – KPS Vyškov
18. KVSPa – Klub vodních sportů Pardubice
19. LoBe – Lokomotiva Beroun
20. LoTr – TJ Lokomotiva Trutnov
21. MiBo – Minerva Boskovice DDM
22. MoP – SSK Motorlet Praha (dnes Motorlet Praha)
23. MPKÚ – Městský plavecký klub Ústí nad Labem
24. Olymp – PSK Olymp Praha
25. PKČá – PK Čáslav
26. PKHK – Plavecký klub Hradec Králové
27. PKNJ – Plavecký klub Nový Jičín
28. PKPří – Plavecký klub Příbram
29. PKVM – Plavecký klub Vysoké Mýto
30. PIČB – Plavání České Budějovice
31. POLDI – TJ POLDI SONP Kladno (dnes KSPKI - KSP Kladno)

32. PoPro – TJ Pozemstav Prostějov
33. RHB – dnes KPS Kometa Brno
34. RPl – SK Radbuza Plzeň
35. SCPAP - SC Plavecký areál Pardubice
36. SKPNy – SKP Nymburk
37. SKS – S K Slávia Praha
38. SKŽat – SK Žatec
39. SIHa - Slávie Havířov
40. SICho – TJ Slavia Chomutov (TJ Slávie Chomutov)
41. SILi – TJ Slávia Liberec
42. SIPl – PK Slávia VŠ Plzeň
43. SnKv – Slovan Karlovy Vary
44. SOPKo – SOP Kolín
45. SpPř – TJ Spartak PS Přerov
46. SPRou – dnes Plavecký klub Roudnice n. Labem
47. SPSw – Sport Project Swimming
48. TeBr – TJ Tesla Brno
49. TjFr - TJ Frenštát pod Radhoštěm
50. TJZn - TJ Znojmo
51. UK FTVS – Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu
52. UnOl - SK University Palackého v Olomouci (dnes VSK Univerzita Olomouc)
53. USK - Universitní sportovní klub Praha
54. VO₂max – Maximální spotřeba kyslíku
55. VoSP – TJ Vodní Stavby Praha
56. VŽKG – dříve TJ Vítkovice
57. Zlín – Sportovní klub Zlín (dnes PK Zlín)
58. ZIPK – Zlínský plavecký klub

1 ÚVOD

Sportovní plavání patří do kategorie plaveckých sportů a je pod záštitou Mezinárodní plavecké federace FINA. Za vrcholné mezinárodní soutěže považujeme Mistrovství Evropy, Mistrovství světa a Olympijské hry. V České republice se za vrcholnou soutěž považuje Mistrovství České republiky, které se koná dvakrát do roka. Jednou v sezóně zimní a jednou v sezóně letní.

Pro zpracování bakalářské práce jsem si zvolila problematiku sportovního plavání. Hlavním důvodem byla osobní zkušenost se závodním plaváním jak v roli závodnice, tak i trenérky. V současné době vykonávám trenérskou činnost v plaveckém oddíle, který patří mezi kluby s nejširší základnou dětských plavců a mezi nejúspěšnější v ČR v kategorii žactva i přesto, že nepatří mezi kluby s dlouholetou tradicí.

Bohužel, právě uvedený plavecký klub řeší často problém přechodu úspěšných žákovských plavců do vyšších soutěžních kategorií a potýká se s problematikou předčasného ukončení plavecké kariéry z osobních či jiných důvodů. Tato skutečnost samozřejmě negativně ovlivňuje úspěšnost klubu v kategorii dorostu a dospělých.

Výše uvedená skutečnost mne přivedla ke specifikaci problému a otázky, jaká je dlouhodobá či tradiční úspěšnost plaveckých klubů ČR právě ve zlomovém období, z hlediska sportovní kariéry plavce.

V bakalářské práci bych chtěla na základě získaných výsledkových listin zjistit, jaká byla úspěšnost plaveckých klubů ČR v kategorii dorostu v průběhu let. Zda jsou tradičně a opakovaně úspěšné stejné plavecké kluby, či zda došlo v průřezu let k nějakým změnám.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

2.1 Charakteristika sportovního plavání

„Plavání je individuální sport, pro který je typický cyklický pohyb ve vodním prostředí. Plavec je ve vodě vystaven hydrostatickému tlaku, vztlaku vody i zvýšené tepelné vodivosti prostředí. Cílem sportovního výkonu je uplavat danou trať v co nejkratším čase. Rozeznáváme čtyři základní plavecké způsoby: prsa, kraul, znak, motýlek. Zatížení během plaveckého výkonu je kontinuální a intenzita se mění podle délky tratě.“ (Bernaciková, Kapounková, Novotný a kol., 2010)

Dle Čechovské a kol. (2012) si můžeme plavání spojovat „se soutěžním plaveckým sportem. Plavání je olympijským sportem od prvních novodobých olympijských her a k němu se přidaly postupem doby další (olympijské) plavecké sporty – skoky do vody, vodní pólo, synchronizované plavání, dálkové plavání, a také víceboje s plaveckou částí – moderní pětiboj a triatlon. K dalším plaveckým (neolympijským) sportům patří zimní plavání a další pohybové aktivity, které využívají plaveckou lokomoci, další víceboje, ve kterých se pořádají domácí i mezinárodní soutěže kvadriatlon, sport vodních záchranářů, vojenský víceboj a další. Úzký vztah na plavecké sporty má také plavání s ploutvemi s celou škálou vlastních soutěžních disciplín a také týmové sporty podvodní rugby a podvodní hokej.“

Dále uvádí rozdělení sportovního plavání na:

- plavecké sporty,
- sporty využívající plaveckou lokomoci. (Čechovská a kol., 2012)

Soutěžní disciplíny

Závod probíhá v jednotlivcích, nebo štafetě, na dlouhé či krátké vzdálenosti.

Soutěžní disciplíny na 50m bazéně:

- 50, 100, 200, 400, 800 a 1 500 m volný způsob (kraul),
- 50, 100 a 200 m motýlek,
- 50, 100 a 200 m znak,
- 50, 100 a 200 m prsa,

- 200 a 400 m polohový závod (kombinace všech 4 plaveckých způsobů v tomto pořadí: motýlek, znak, prsa, kraul).

Štafety:

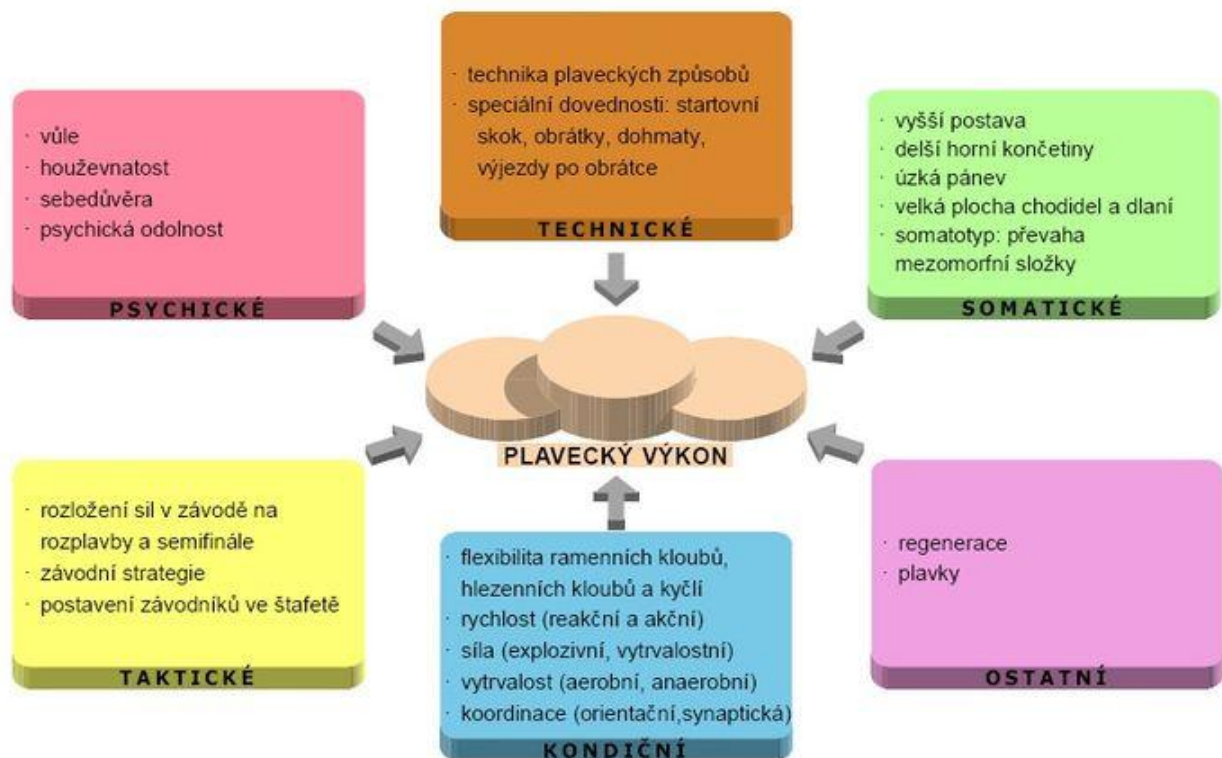
- 4x 100 m, 4x 200 m volný způsob,
- 4x 100 m polohový závod (kombinace všech 4 plaveckých způsobů v tomto pořadí: znak, prsa, motýlek, kraul – každý člen štafety plave jiným způsobem).

2.2 Faktory ovlivňující plavecký výkon

Faktory ovlivňující plavecký výkon dle Brooks (2011):

- **Věk a fáze biologického vývoje** – některé typy tréninku jsou prospěšnější v určitých obdobích života. U starších dětí je velký nepoměr mezi jejich reakcemi na různé druhy cvičení. Skupina dívek ve věku 12 let bude pravděpodobně reagovat podobně na specifické tréninkové cvičení, zatímco skupina 14letých bude reagovat velmi odlišně na ten samý druh cvičení.
- **Tréninkový věk** – jak tělo reaguje a přijímá závisí na tom, jak dlouho plavec trénuje a jaký druh tréninku prováděl.
- **Psychologický charakter** – pro některé plavce, jejichž somatotyp je vhodný pro plavání určité tratě, nemusí být povahově vhodný tréninkový objem, soulad a tvrdost, kterou úspěch na dané trati vyžaduje.
- **Motivační úroveň** – plavci, kteří trénují tvrdě a důsledně získávají motivaci právě v těch okamžicích, kdy vidí, případně pocítují určité zlepšení; jiní se dřou během tréninku a nebaví je to, čímž motivační úroveň prudce klesá.
- **Důslednost a správnost tréninku** – někteří plavci trénují každý den a vykonávají tréninkové jednotky tak, jak jsou předepsány, jiní si upravují tréninkové jednotky podle svých potřeb.
- **Somatotyp těla** – někteří plavci mají delší končetiny než jiní, někteří mají delší trup než jiní, někteří mají širší ramena než jiní a někteří mají štíhlejší tělo než ostatní. Zatímco plavci rostou, všechny tyto varianty se mění. Tyto rozdíly jsou důležité pro určení toho, jak se plavec pohybuje ve vodě, kolik síly mu to vezme a jak reaguje na trénink.

- **Svalová kompozice** – plavci mají rozdílné množství rychlých a pomalých svalových vláken a tyto rozdíly určují, zda jsou plavci fyziologicky stavěni pro dálkové plavání, sprinty nebo střední tratě. Navíc velikost, délka a počet svalových vláken určuje přirozenou sílu plavce. (Brooks, 2011)

Obrázek č. 1: Faktory sportovního výkonu – plavání (Bernaciková, Kapounková, Novotný, 2010)

2.3 Charakteristika zvoleného věkového období (mladší dorost, starší dorost)

V závodním plavání se kategorie dorostu dělí dále na mladší dorost a starší dorost. Mladší dorost je věková kategorie 15 – 16 let a starší dorost zahrnuje věkovou kategorii 17 – 18 let.

Bompa (2000) věkovou kategorii 15 až 18 let popisuje následovně: Sportovci této věkové kategorie jsou schopni zvládat větší tréninkové a závodní dávky, než mladší sportovci. Pro tuto věkovou kategorii je typické, že dochází k největším

změnám v tréninku. Sportovci, kteří byli do této doby zaměřeni na všestranný rozvoj, začínají s cvičením a tréninkem zaměřeným speciálně na rozvoj výkonnosti v daném sportu. Je potřeba velmi důsledně sledovat objem a intenzitu tréninku, aby u sportovců došlo k podstatnému zlepšení s minimálním rizikem zranění. Ke konci tohoto věkového období by již sportovci neměli mít větší technické problémy. Tím pádem se i trenérova role mění z role učitele na roli kouče (trenéra).

Ve směru zvyšování tréninkových dávek se Bompa (2000) shoduje s Dovalil (2012), podle kterého je od 16 let možné výrazněji zvyšovat tréninkové nároky, neboť koncem dorostového věku přichází doba maximální trénovanosti.

Jansa, Dovalil a kol. (2007) popisují období adolescence (15 – 20 let) na rozdíl od Bompa (2000) spíše z hlediska sociálního a emocionálního vývoje. Adolescence je označována za období počínající dospělosti. Mladý člověk na konci periody je plně vyvinut jak fyzicky, tak i mentálně. Většina již ve 20 letech vstupuje do zaměstnání, někteří zahajují vysokoškolská studia. Mnoho sportovců tohoto věku již dosahuje špičkových sportovních výkonů nebo se na ně připravují. Adolescentům ale většinou chybějí životní zkušenosti, a to v nejširším slova smyslu. Týká se to i výkonnosti sportovní. Kde je třeba zkušeností – ať z hlediska techniky, taktiky, rozložení sil apod. – dosahují vrcholných výkonů obvykle až později. Obdobné zrání se objevuje i u specializací, kde podmínkou špičkového výkonu jsou maximální vytrvalostní či silové předpoklady.

Po stránce **anatomicko-fyziologické** je dle Jansa, Dovalil a kol. (2007) vývoj jedince zhruba v 18 letech ukončen. Rychle se rozvíjející svalový aparát společně se zesílenými kostmi a plným funkčním rozvojem oběhového (srdce) a dýchacího systému (plíce) dovoluje již značně intenzivní zatížení. Dochází k plnému rozvoji všech pohybových schopností. Dokončuje se definitivní harmonizace tělesných proporcí (mužské a ženské znaky) i pohybových koordinací. Tělesná energie se projevuje i v mimosportovních činnostech, obecně vzrůstají pracovní výkonnost a vytrvalost.

Dále autoři ve své publikaci popisují **sociální a emocionální vývoj** následovně: Adolescent se definitivně oprostuje od „dětské“ citové závislosti na rodičích a jiných autoritách (i trenérech) a hledá k nim nový vztah. „Odpoutání se“ mu přidává na sebevědomí a jistotě. Občasné stavy sklíčenosti a beznaděje

vyplývající z dílčích zklamání ze vztahů k druhému pohlaví jsou rychle přehlušeny pocity jistoty a radosti ze života – u zdravých jedinců vědomí tělesné zdatnosti, svěžesti, životních předsevzetí a ideálů. Ani vyčerpanost po větší fyzické či duševní námaze (práce, sport) nevyvolává dlouhodobý útlum, ale spíše příjemnou únavu. Naopak se tak kompenzují občasně negativní emoce.

V otázce sociální nezávislosti se Jansa, Dovalil a kol. (2007) shodují s názorem Říčan, Krejčířová (1995), kteří ve své publikaci uvádějí, že mezi významné vývojové úkoly této životní etapy patří vývoj sebepojetí a nezávislosti. Dítě se citově radikálně odvrací od své rodiny, zejména od rodičů. Hledání osobní identity má vést k osvojení zralého pohledu na vlastní osobu a okolí a mravní orientaci. Toto období mívá někdy podobu krize přechodu mezi dětským a dospělým světem, která je doprovázena emoční instabilitou a impulzivitou v jednání.

Jansa, Dovalil a kol. (2007) se dále zmiňují o tom, že adolescenti již nejsou dětmi, ale nejsou ještě ani dospělými, zejména v sociálním ohledu. Většinou bývají ekonomicky závislí na rodičích, což někdy v problémovějších situacích vede ze strany rodičů k vyjádřením typu: „Dokud tě živíme, tak nás budeš poslouchat...“ Uvědomovaný rozpor mezi biologickou dospělostí a „nedospělostí“ sociální zesiluje tendence po sociální nezávislosti, vedoucí někdy až k delikvenci. Ve vztazích adolescentů a dospělých je ideálním stavem vztah přátelský (někdy ale není možný), založený na uznávaném rovnocenném partnerství. Což samozřejmě nevylučuje vyžadování přiměřeně náročného přístupu ze strany autorit. Adolescent se brání autoritativním přístupům. Odmítá autority, které vyžadují projevy úcty, ač si je nezaslouží svými kvalitami osobními. Dokážou obvykle ocenit toho, kdo něco zná a umí.

V pohledu na uznání autorit se Dovalil (2012) ztotožňuje s názorem Jansa, Dovalil (2007), kdy méně na adolescenta působí formální, tj. vynucená autorita. Naopak je mu bližší člověk kulturní, taktně jednající, chápající a přiměřeně tolerantní.

Jansa, Dovalil (2007) dále uvádějí, že si adolescenti vytvářejí určité životní cíle a ideály, jimž se chtějí přiblížit. Uznávané pozitivní hodnoty bychom proto měli nenásilně podněcovat a rozvíjet, nežádoucí tendence pak naopak trpělivými přístupy potlačovat. Odezva skupiny či vyjádření od uznávané autority jsou pro ně důležitým

podnětem k sebehodnocení a následné autoregulaci. U části populace tohoto věku jsme však svědky absence jakýchkoliv vyhraněnějších opravdových zájmů – jejich chování je povrchní, jakoby jenom na efekt, aby pouze nějak vybočovaly z řady, provokovali. Bezzájmovost a nuda jsou vlastně projevem vnitřní prázdnoty. Někdy se v této skupině ocitnou i doposud sportující jedinci (vliv party). U některých adolescentů jde o období přechodné, u jiných jsou tyto projevy bohužel symptomem budoucího životního stylu. (Jansa, Dovalil a kol., 2007)

Dovalil (2012) na rozdíl od Jansa, Dovalil (2007) uvádí variantu, kdy má adolescent snahu vyhledávat činnosti, v nichž by se uplatnil. Sport k nim beze sporu patří a toho bychom si měli být vědomi a příležitost nepromarnit. Je to svým způsobem jedna z posledních možností ovlivnění.

Samostatným a velice složitým okruhem problémů je pak otázka vztahu adolescenta k osobám druhého pohlaví. Pociťovaná sexualita by neměla zůstat pouze v úrovni uspokojované tělesné potřeby. Problémové bývá často i prosazování správné životosprávy – tyto otázky nesmíme opomíjet. U většiny populace v tomto věku se prohlubuje schopnost chápání hlubších „vyšších“ citů (mysl pro pravdu, čest, spravedlnost) nejenom v umění, ale i v každodenním životě. Mládež bývá ve svém jednání mnohem emocionálnější než „pragmaticky“ uvažující generace dospělých. (Jansa, Dovalil a kol., 2007)

Rozumový vývoj. Jedná se o období plného rozvoje mentálních funkcí. Jsou schopni uvědoměle aplikovat teoretické poznatky do životní praxe. Dále se u nich rozvíjejí složitější mechanismy myšlenkových operací – analýzy, syntézy, usuzování, zobecňování, abstrakce atd. Dospělí jedinci dále rozšiřují svoji informovanost o světě a hledají v něm specifické uplatnění. Základní zájmy, postoje, vlastnosti a návyky jedince zformované v tomto životním období se obvykle v dalším životě již nijak zásadně nemění, ale spíše jen dotvářejí. (Jansa, Dovalil a kol., 2007)

Stejný názor na rozvoj složitějších myšlenkových operací má Říčan, Krejčířová (1995), podle kterých je v období dospívání jedinec schopen dosáhnout formálních myšlenkových operací, je schopen abstraktního myšlení a generalizace.

2.4 Nejčastější problémy vyskytující se v dorosteneckém věku, které vedou k předčasnému ukončení plavecké kariéry

2.4.1 Ztráta motivace

Montgomery a Chambers (2009) uvádí, že motivace nebo její nedostatek je obvykle vrcholem každého fitness programu. Trenéři vědí, že plavci, kteří se pravidelně účastní tréninku, budou pravděpodobně spíše pokračovat se sportem. U motivovaných sportovců je výsledkem, že spíše dosahují svých cílů. Z toho důvodu je dobré věnovat nějaký čas přemýšlení o tom, co tě motivuje. Co tě udrží na cestě přímo k tvému vytyčenému cíli?

Jak zabránit ztrátě motivace v tréninku? Counsilman (1968) doporučuje následující postupy:

- **„Neztrácet chuť trénovat“**

Při tréninku je důležité dosáhnout toho, aby se doba fyzické zátěže stala příjemným a uspokojujícím zážitkem. Plavec se má na trénink těšit a ne na něj jít s pocitem, že na něj musí, neboť jiným způsobem dobrého výkonu v závodě nedosáhne. Trénink by měl pozitivně ovlivňovat plavce nejen psychicky, ale i fyzicky.

Cílem každého trenéra by mělo být, aby všichni jeho svěřenci přistupovali k tréninku se zápallem a dostavovali se na něj s chutí. Proto je nezbytné, aby plavec i trenér měli společný cíl – oba chtějí, aby plavec podal co nejlepší výkon. K lepší spolupráci může docházet tím, že trenér svým svěřencům vysvětluje nejen to, co mají dělat, ale i proč to mají dělat.

- **„Pestrost tréninkových hodin“**

Nemají-li plavci přílišnou motivaci, musí trenér vymyslet, jak by jim ji poskytl. Pokud je volní úsilí plavců malé nebo průměrné, musí se trenér snažit o rozmanitost tréninku, hledat všemožné prostředky, jak by plavce motivoval.

Plavec, který trénuje každý den stejně, se setkává spíše s nudnou rutinou a únavou než s něčím vzrušujícím. Tento stereotypní trénink mu můžeme zpestřit neobvyklými metodami a postupy. Je však nutné stále vycházet z určitého celkového plánu, aby plavec neabsolvoval trénink neposkytující předem dané cíle.

- **„Použití série stejně dlouhých úseků pro motivaci a hodnocení“**

Do tréninkového plánu by se mělo zařazovat několik sérií stejně dlouhých úseků, sloužících k hodnocení úrovně trénovanosti. Counsilman (1968) zde uvádí příklad: „Plavec trénující na 200 m může použít těchto sérií: 30 x 50 m, 15 x 100 m, 8 x 200 m a 4 x 500 m. Každé této série lze použít jednou za týden nebo čtrnáct dnů, aby se dalo hodnotit a motivovat. Používáním těchto sérií stejně dlouhých úseků, tzv. standardních sérií, chceme zdůraznit koncepci malé, střední a velké bolesti. Plavci je pokládají za těžký trénink, a proto je nelze zařazovat každý den. Lze jich použít dva nebo tři dny po sobě, ale lépe je střídat je s lehčími tréninky, při nichž plavci plavou smíšené série.“

- **„Práce nohou a práce paží zpestřují trénink“**

Na rozdíl od plavání v souhře dochází při plavání prvků k většímu zatížení paží nebo nohou a současnému zpestření tréninkových hodin. Umožníme tím vytvořit další cíle jako podnět. Prvková cvičení také odhalují nejslabší místa plaveckého stylu, což může plavce motivovat ve zlepšení techniky.

- **„Individuální a kolektivní trénink“**

Je vhodné, aby se plavci podíleli na programu tréninků nejen fyzicky, ale i rozumově. Trenér může jednou za čas svěřit někomu ze členů družstva, aby naplánoval trénink nebo zadal, aby si každý člen družstva sestavil vlastní trénink. Je důležité, aby se to dotýčným, který byl úkolem pověřen dozvěděl včas.

- **„Odměny jako motivace“**

Přiměřených odměn může trenér v tréninku použít jako symbolu uznání za dobře odvedenou práci, případně k posílení motivace. Jako příklad hmotné odměny je možné použít např. několik bonbónů, které plavec získá po splnění zadaných úkolů anebo po odplavání nejlepší série. Trofeje, které plavec získal např. za největší zlepšení, nejusilovnější trénink atd., motivují ostatní plavce, aby se při tréninku ještě více snažili.

- **„Vytvoření vhodného prostředí“**

Může se stát, že pokud chybí na bazéně nezbytné vybavení a bazén tak vypadá holý, může to na plavce působit skličujícím dojmem. Účinnost tréninku mohou nabourat i jiné rušivé elementy, jako je např. přítomnost rekreačních plavců. Vytvořit naprosto ideální podmínky není jednoduché, snažíme se však o vytvoření

co nevhodnějšího prostředí neboť i tento faktor ovlivňuje plavcovu náladu. K vytvoření vhodnějších podmínek můžeme použít např. tabule časových limitů (lze hodnotit dosažený pokrok), tabule rekordů (podněcuje plavce), tištěný program tréninků, stejný dres pro členy družstva (plavec se ztotožňuje s družstvem), zvláštní odměny (zlepšují motivaci plavců), podnikání netradičních akcí (výlety, pikniky...), nadšení (vytvoření příjemného prostředí).

- „**Důležitá je úloha trenéra při motivování v tréninku**“

Je nezbytné, aby trenér podněcoval v plavci nadšení a inspiraci. Měl by být vzdělaný a zároveň by měl usměrňovat mladé lidi, kteří se snaží dosáhnout vytyčeného cíle. Pokud se trenér i svěřenec ztotožní se společným cílem, můžeme tento stav nazvat nejideálnějším. Trenér má mít zájem o všestranný rozvoj sportovce a neomezovat jej pouze na úspěchy ve sportu.

2.4.2 Přetrénování

Přetrénování se dle Eichner (2005) vztahuje k dlouhotrvající únavě a snižující se výkonnosti navzdory vyšší intenzitě tréninku. Zahrnuje např. poškození svalů, poruchy nálad a různé následky odpovědí stresových hormonů. Klinické příznaky jsou různé, nepodložené a je jich nespočet. Nejlepší léčbou je prevence, která znamená (1) vyrovnávací trénink a odpočinek, (2) kontrolu nálad, únavy, symptomů a výkonnosti, (3) omezení negativních myšlenek a (4) zajištění optimální výživy, především příjem celkové energie a karbohydrátů.

Bartůňková uvádí (2013): „Některé studie ukázaly, že **nadměrné objemové zatížení** (např. několikafázový trénink) nemusí mít vždy předpokládaný efekt, někdy naopak může být i kontraproduktivní. Mnoho plavců trénuje denně 4 – 6 hodin. Výzkum ukázal, že plavecký trénink 3 – 4 hodiny 5 – 6x týdně nemusí mít větší profit než trénink 1 – 1,5 hodin denně. U takového tréninku bylo dokonce pozorováno snížení svalové síly a sprinterské výkonnosti. Dvě skupiny, významně se lišící svou zdatností a výkonností, se zúčastnily 25 týdnů trvajícího každodenního plaveckého výcviku. Jedna skupina přešla mezi 5. až 10. týdnem na dvoufázový trénink. Na začátku tréninku byla u obou skupin pozorována významná zlepšení jak v SF, tak i hodnotách LA, avšak skupina, která trénovala 6 týdnů 2x denně již nevykázala žádná další zlepšení. Mezi plavci, kteří denně uplavali více než 10 000 m, a těmi,

co uplavali méně než 5 000 m, se po ročním hodnocení výkonnosti nenašel žádný významný rozdíl. Protože většina plaveckých disciplín netrvá déle než 2 minuty, není nutné trénovat 3 – 4 hodiny při pomalejší rychlosti, snadněji se vytvoří tzv. rychlostní bariéra.

Intenzita a charakter tréninku určují adaptaci, adaptační specifika. Vysoce intenzivní a nízkoobjemový trénink může být tolerován jen v krátkém období, přičemž se zvyšuje především svalová síla, beze změn v aerobní kapacitě. Naopak, nízká intenzita s velkým objemem stimuluje transportní systém a zvyšuje aerobní kapacitu. Aerobní kapacita bývá významně zlepšena při individuálně odlišné intenzitě tréninku, a to mezi 50–90% VO₂max. Čím je jedinec méně trénovaný, tím nižší intenzita zatížení mu přinese zlepšení. **Vysoká intenzita tréninku** může mít negativní dopad na adaptaci. Energetické vyčerpání, chronická deplece glykogenu přispívá k přetrénování. K přetrénování vede i příliš rychlé zvýšení objemu a intenzity, bez postupné progresse.“

Maglischo (2003) uvádí, že přetrénování plavců může být způsobeno:

- Několika dny nebo týdny intenzivního nebo objemného tréninku, který není v rovnováze s dobou snížené intenzity a zotavením.
- Hlavním a rozsáhlým nárůstem jednoho či více stresorů, které redukuje plavcovu toleranci vůči normálnímu tréninku do takové míry, že on nebo ona vstoupí do období zhoršující se adaptace.

2.4.3 Raná specializace

Raná specializace může být jedním z důvodů, kvůli kterým dochází k ukončení sportovní kariéry. Je způsobeno nadměrným zatížením v dětském věku, jehož následky se začnou projevovat zdravotními problémy, které mohou plavce limitovat v tréninku, případně mu ani trénovat nedovolí. Existuje velké množství názorů, které jsou pro anebo proti rané specializaci. Záleží však na samotném trenérovi, kterou formu považuje za nejvhodnější.

Pro ranou specializaci je typická snaha o co nejvyšší výkonnost již v útlém dětství. Dle Periče (2012) je zásadní rozdíl v obsahu tréninku. „Charakteristickým rysem koncepce rané specializace je zaměření tréninku na okamžitý výkon. Využívají se prostředky a formy, které vedou rychle k cíli – momentální úspěchu. Právě toto, většinou monotónní zatížení vede často k jednostrannosti. Dítě umí pouze úzkou řadu pohybů, které nemají širší základnu. Významným negativním aspektem

vysoce specializovaného tréninku mohou být i určitá zdravotní rizika – oslabení nezatěžovaných svalů a naopak přetěžování svalů zatěžovaných. To může v důsledku vést i k vážným poruchám ve vývoji kostry, kloubů a svalového aparátu.“ (Perič, 2012)

Zde se Perič (2012) shoduje s názorem Branta a Crystala (2010), podle nichž má raná specializace negativní následky pro rozvoj dětí a může je ovlivnit pro další sportovní aktivity. Děti by si měly vytvořit širokou základnu pohybů v předškolním a mladším školním věku. Specializace má negativní následky až v pozdějším věku sportovce, protože sportovec si v mládí nevytvoří širokou základnu pohybů. Toto omezení může sportovcům bránit v pozdějším věku ve sportovní aktivitě obecně. Postupný rozvoj by neměl být obětován v zájmu rychlého úspěchu (rané specializace). Jedinci, kteří zaostávají v plnění dovedností v raném věku, mají potenciál v pokročilejším věku předstihnout své vrstevníky.

Dobry (2013) vychází ve svém článku z opakovaného tvrzení expertů na studium vývoje mládeže, že by se děti neměly věnovat celoročně pouze jedné sportovní disciplíně, což vede většinou k emočnímu vyhoření, úrazům a zpomalení sportovního vývoje. Raději by se měly věnovat v průběhu roku několika sezonním sportovním disciplínám.

Dle Bompy a Haffa (2009) zahrnuje celkový vývoj sportovce rovnováhu mezi tréninkem odpovídajícím vývoji a ranou specializací. Čím více se sportovec vyvíjí, tím se podíl specializované přípravy, která se zaměřuje především na dovednosti potřebné k dané specializaci, neustále zvyšuje. Aby bylo možné účinně rozvíjet sportovce, musí trenér pochopit význam každé fáze a jak trénink zaměřit při vývoji sportovce.

Od zmíněných autorů se v názoru na ranou specializaci liší Ericsson a kol. (1993), kteří spekulovali, že raná specializace v tom, co nazvali „deliberate practise“ (drilová cvičení bez prožitku) byla nezbytná k rozvoji odborných znalostí. Provedli studii s hudebníky, kde začali s jednou skupinou trénovat o 5 let dříve, a zjistili, že skupina, která začala později, nebyla schopna dohnat skupinu, která začala dříve.

Dále Baker (2003), který ve svém článku, vzhledem k důsledkům v pozdějším věku, i přesto zastává přístup rané specializace a uvádí, že trenéři a sportovní vědci by měli brát všeobecnou přípravu jako alternativu tréninku a to za těchto předpokladů: 1. Další formy tréninku musí mít prvky, které se vztahují

ke specializaci. 2. Všeobecná příprava snižuje úroveň odborných znalostí ve své specializaci.

2.5 Analýza výsledkových listin letního MČR dorostu z roku 1979, 1989, 1999, 2009 a 2013

V listinách z let 1979 a 1989, tedy z období ČSSR jsou sepsány výsledky českých i slovenských klubů. Z tohoto důvodu jsem ze zmiňovaných spisů vybrala pouze údaje týkající se českých klubů a ty zahrnula do svého výzkumu.

Ve výsledkových listinách z let 1979 a 1989 je kategorie dorostu rozdělena na dorostenky a dorostence, zatímco v roce 1999 je rozdělena na dorostenky, mladší dorostence a starší dorostence. V letech 2009 a 2013 je již rozdělení úplné, a to na mladší dorostenky (15 – 16 let) a starší dorostenky (17 – 18 let) a mladší dorostence (15 – 16 let) a starší dorostence (17 – 18 let).

2.5.1 Letní dorostenecký přebor ČSSR v plavání pro rok 1979

Datum: 13. – 15. 7. 1979

Místo: Plavecký stadion Olomouc, letní bazén

Bazén: 50 m, 8 drah, hladké obrátkové stěny

Technické uspořádání: VŠ TJ Univerzita Olomouc, oddíl pl. sportů (Srb, 2014)

Seznam klubů, jejichž zástupci se zúčastnili finále 1979:

AŠMB	TJ Autoškoda Mladá Boleslav
RHB	dnes KPS Kometa Brno
DyPa	Dynamo Pardubice (dnes SCPAP - SC PA Pardubice)
TjKr	TJ Krnov
TJZn	TJ Znojmo
ChÚ	TJ Chemička Ústí nad Labem
Boh	Bohemians Praha
SpPř	TJ Spartak PS Přerov
POLDI	TJ POLDI SONP Kladno (dnes KSPKl - KSP Kladno)
KIN	TJ KOH-I-NOOR České Budějovice
UnOl	SK University Palackého v Olomouci (dnes VSK Univerzita Olomouc)
SlCho	TJ Slavia Chomutov (TJ Slávie Chomutov)
RPl	SK Radbuza Plzeň
SPRou	dnes Plavecký klub Roudnice n. Labem
SILi	TJ Slávia Liberec

2.5.2 Letní dorostenecký přebor ČSSR v plavání pro rok 1989

Datum: 21. – 23. 7. 1989

Místo: Plavecký areál Klíše – Ústí n. L.

Bazén: 50 m, 8 drah, obrátky hladké

Technické uspořádání: TJ Chemička Ústí n. L., oddíl plavání, vzorný oddíl I. stupně,
nositel bronzové plakety (Srb, 2014)

Seznam klubů, jejichž zástupci se zúčastnili finále 1989:

AŠMB	TJ Autoškoda Mladá Boleslav
RHB	dnes KPS Kometa Brno
DyPa	Dynamo Pardubice (dnes SCPAP - SC PA Pardubice)
TjKr	TJ Krnov
TJZn	TJ Znojmo
ChÚ	TJ Chemička Ústí nad Labem
Boh	Bohemians Praha
SpPř	TJ Spartak PS Přerov
POLDI	TJ POLDI SONP Kladno (dnes KSPK1 - KSP Kladno)
KIN	TJ KOH-I-NOOR České Budějovice
UnOl	SK University Palackého v Olomouci (dnes VSK Univerzita Olomouc)
SlCho	TJ Slavia Chomutov (TJ Slávie Chomutov)
RPl	SK Radbuza Plzeň
SPRou	dnes Plavecký klub Roudnice n. Labem
SILi	TJ Slávia Liberec

2.5.3 31. letní mistrovství České republiky dorostu 1999

Datum: 12. – 13. 6. 1999

Místo: Zlín

Bazén: 50 m, 8 drah

Technické uspořádání: Sportovní kluby Zlín (Srb, 2014)

Seznam klubů, jejichž zástupci se zúčastnili finále 1999:

AŠMB TJ Autoškoda Mladá Boleslav
TjKr TJ Krnov
USK Universitní sportovní klub Praha
ChÚ TJ Chemička Ústí nad Labem
SILi TJ Slávie Liberec
PKVM Plavecký klub Vysoké Mýto
MiBo Minerva Boskovice DDM
PKNJ Plavecký klub Nový Jičín
BiJa Bižuterie Jablonec nad Nisou
KSPKl Klub sportovního plavání Kladno
SlČB Slávia České Budějovice
ChpL Chemopetrol Litvínov
PoPro TJ Pozemstav Prostějov
SlCho TJ Slavia Chomutov (dnes TJ Slávie Chomutov)
MoP SSK Motorlet Praha (dnes Motorlet Praha)
Boh Bohemians Praha
Boh Bohemians Praha
KomBr Klub Pl. sportů SKP Brno (dnes KPS Kometa Brno)
Kopř PK Kopřivnice
KIN TJ KOH-I-NOOR České Budějovice
SKS SK Slávia Praha
Zlín Sportovní klub Zlín (dnes PK Zlín)
SlPl PK Slávia VŠ Plzeň
PKPří Plavecký klub Příbram
SpPř TJ Spartak PS Přerov (dnes Spartak Přerov)
KPSOs Klub Plaveckých sportů Ostrava
PKHK Plavecký klub Hradec Králové
TJZn TJ Znojmo
TjFr TJ Frenštát pod Radhoštěm
TeBr TJ Tesla Brno
Olymp PSK Olymp Praha
SCPAP SC Plavecký areál Pardubice

2.5.4 Letní mistrovství ČR dorostu 2009

Datum: 12. – 14. 6. 2009

Místo: Ostrava

Bazén: 50 m. 8 drah

Technické uspořádání: Klub Plaveckých sportů Ostrava (Srb, 2014)

Seznam klubů, jejichž zástupci se zúčastnili finále 2009:

DeNá Delfin Náchod
KLSTe KL SPORT Teplice
Boh Bohemians Praha
KPSVy KPS Vyškov
BiJa Bižuterie Jablonec n. N.
UnOl VSK Univerzita Olomouc
Zlín PK Zlín
SpPř Spartak Přerov
PKNJ PK Nový Jičín
Olymp PSK Olymp Praha
ČACR ČAC Roudnice n. L.
ChÚ Chemička Ústí n. Labem
MoP Motorlet Praha
PKHK PK Hradec Králové
TeBr Chemička Ústí n. Labem
KIN TJ KIN Č. Budějovice
SlCho TJ Slávie Chomutov
SlHa Slávie Havířov
LoTr Lokomotiva Trutnov
AŠMB Autoškoda Mladá Boleslav
SlPl Pk Slávie VŠ Plzeň
RPL Radbuza Plzeň
SKŽat SK Žatec
KPSOs KPS Ostrava
KomBr KPS Kometa Brno
JPK Jihlavský plavecký klub AXIS
TJKr TJ Krnov
PLČB Plavání Č. Budějovice
PoPro Pozemstav Prostějov
SOPKo SOP Kolín
PKPří PK Příbram
KSPKl KSP Kladno
SlLi Slávie Liberec
USK USK Praha
Kopř KVS Kopřivnice

2.5.5 Letní mistrovství ČR dorostu 2013

Datum: 14. – 16. 6. 2013

Místo: Plzeň – Slovany

Bazén: 50m, 8 drah

Technické uspořádání: PK Slávia VŠ Plzeň (Srb, 2014)

Seznam klubů, jejichž zástupci se zúčastnili finále 2013:

TJKr TJ Krnov
LoBe Lokomotiva Beroun
VoSP TJ Vodní Stavby Praha
SKPNy SKP Nymburk
Zlín PK Zlín
MPKÚ Městský plavecký klub Ústí nad Labem
ZIPK Zlínský plavecký klub
Kopř KVS Kopřivnice
PKLtv Plavecký klub Litvínov
KLSTe KL SPORT Teplice
JiDo Jiskra Domažlice
PkPří PK Příbram
SnVa Slovan Varnsdorf
ChÚ Chemička Ústí n. Labem
PKČá PK Čáslav
SKS SK Slavia Praha
SCPAP SC PA Pardubice
KVSPa Klub vodních sportů Pardubice
PKNJ PK Nový Jičín
ZIPK Zlínský plavecký klub
USK USK Praha
SlCho TJ Slávie Chomutov
KPSOs KPS Ostrava
BiJa Bižuterie Jablonec n.N.
KomBr KPS Kometa Brno
JPK Jihlavský plavecký klub AXIS
PLČB Plavání Č. Budějovice
UnOl VSK Univerzita Olomouc
SlPl PK Slávie VŠ Plzeň
SPSw Sport Project Swimming
SOPKo SOP Kolín
PoPro Pozemstav Prostějov
KIN TJ KIN Č. Budějovice
LoTr Lokomotiva Trutnov
SnKv Slovan Karlovy Vary
KSPKl KSP Kladno

MoP	Motorlet Praha
PKHK	PK Hradec Králové
DeNá	Delfin Náchod
SKŽat	SK Žatec
Boh	Bohemians Praha

2.6 Historie 3 nejúspěšnějších plaveckých klubů po sumarizaci výsledků z let 1979, 1989, 1999, 2009 a 2013

2.6.1 Kometa Brno

- **1. 1. 1955** vznikl plavecký oddíl pod názvem PDA Brno.
- Oddíl udržoval vztahy s oddíly Dynamo Berlín (Halle) a v roce 1965 uskutečnil první oddílový zahraniční zájezd do západních zemí (Vídeň, Mödling).
- **1960** začíná výstavba 50m bazénu za Lužánkami – projekt dokončen až po 18 letech v prosinci 1978.
- **1964** se prvním trenérem na plný pracovní úvazek v RHB (SVS) stal Bernard Kočař a v roce 1970 druhým trenérem z povolání P. Hübel. Oba byli současně trenéry reprezentačního družstva ČSR (seniorů, juniorů) a svoji aktivní činnost ukončili v roce 2000.
- **1966** se koná mezinárodní soutěž žákovských družstev na dálku, které se zúčastnilo 96 družstev v Evropě. Žáci RHB skončili třetí a žačky druhé.
- **1969** obnovuje RHB pořádání Velké ceny města na 200 m kraul – jubilejní X. ročník se uskutečnil na nově otevřeném bazénu za Lužánkami 14. – 15. 12. 1978.
- **1990** oddíl RHB změnil název na SKP Kometa – sportovní klub plavání
- Od 1. 1. 1991 vzniká Klub plaveckých sportů policie Kometa Brno (KomBr), který vystupuje jako právní subjekt vůči ČSPS, MMB ap.
- **2000** ukončil svou činnost po téměř 40 letech jako vedoucí trenér a vedoucí oddělení plavání ve Středisku vrcholové sportu MV Bernard Kočař, nástup nové generace trenérů a cvičitelů, kteří nahrazují ty, kteří byli při zakládání oddílu.
- **2007–2010** nejsou ideální podmínky pro trénování, chybí 50 m bazén za Lužánkami.

- **2010** zlepšení podmínek, oddíl může opět trénovat kromě bazénů Tesly a Ponávky také Za Lužánkami a v nových 25 m bazénech v Kohoutovicích a v Řečkovících.

2.6.2 Bohemians Praha

- **1946** založení oddílu Jaroslavem Šímou.
- **1947** nástup trenéra Očenáška – dostavují se první úspěchy a zakládá Pohár plavecké mládeže.
- **1959** zatím největší mezinárodní úspěch oddílu: Lída Kottková se stává v Turínu akademickou mistryní světa na 400 m volný způsob a přiváží ještě stříbrnou medaili.
- **1963** založení experimentálních plaveckých tříd na Vinohradech.
- **2000** nejvíce úspěchů má plavkyně Ilona Hlaváčková (50, 100 m Z, VZ).
- **2001** nejúspěšnější rok v pětapadesátileté historii klubu. Nejlepšími plavci jsou Ilona Hlaváčková a Pavel Srb.
- **2004** oddíl se stává prakticky oddílem žen, jediným mužským reprezentantem zůstává Pavel Srb.
- **2005** Ilona Hlaváčková ukončuje v 28 letech plaveckou kariéru.
- **2006** TJ Bohemians oddíl plavání oslavil 60 let existence.

2.6.3 KPSOs

- **27. 7. 1945** vznik plaveckého odboru sportovního klubu Vítkovických železáren (SK Vítkovické železářny).
- **1948** klub přejmenován na Sokol VZKG Vítkovice – velký úbytek plavců.
- **1952** změna názvu klubu na DSO Baník – klub v hluboké krizi, nemá plavce, funkcionáře, ani trenéry.
- **1958** oddíl opět přejmenován na TJ VŽKG. Úroveň plavců má stoupající tendenci.
- **1968** plavci získávají 10 oblastních a 18 okresních titulů a začínají se prosazovat v soutěžích mužů a žen. Jan Resler jako první plavec klubu překonal hranici jedné minuty na 100 m VZ.

- **1990** klub v kontaktu se švédským klubem KrSS Kristinehamn, dochází k recipročním soustředěním střídavě ve Švédsku a ČR.
- **1993** založení občanského sdružení Klub plaveckých sportů Ostrava.
- **1995** 1. ročník Velké ceny Ostravy v plavání.
- **2008** na seniorských mistrovstvích plavci vybojovali pět zlatých, deset stříbrných a jednu bronzovou medaili (Bartoš, Baďura, Zavadová).
- **2009** na ME na krátkém bazénu v Istanbulu se kvalifikovali čtyři plavci KPS Ostrava – Barbora Zavadová, Martin Baďura, Dominik Bartoš a Martin Šlechta.
- **2010** úroveň plaveckého sportu v Ostravě stále stoupá, plavci se zařadili do české špičky i v kategorii dospělých a je to nesporně nejlepší rok ostravského plavání. Na ME v Budapešti Barbora Zavadová na 400 m PZ obsadila 8. místo a na 1. Olympijských hrách mládeže v Singapuru získala na 200 m PZ bronzovou medaili, a to v novém českém rekordu 2:15,36. Barbora Zavadová byla vyhlášena nejlepší juniorkou Českého svazu plaveckých sportů za rok 2010.

3 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE, VÝZKUMNÁ OTÁZKA

3.1 Cíl práce

Cílem práce je zjistit na základě získaných výsledkových listin z letních mistrovství, jaká byla úspěšnost klubů ČR v kategorii dorostu v průběhu let. Zjistit v průřezu desítek let a prostřednictvím zvolených disciplín, zda byly na vrcholu stále stejné kluby, nebo zda docházelo ve finálových rozplavbách k výraznějším změnám v zastoupení jednotlivých klubů.

3.2 Úkoly práce

- a) Časově vymezit sledované období,
- b) zvolit vrcholnou soutěž a věkovou kategorii,
- c) získat výsledky zvolené vrcholné soutěže ve vybrané věkové kategorii,
- d) zvolit postupy řešení,
- e) analýza výsledkových listin,
- f) zpracování informací z výsledkových listin,
- g) vyhodnocení a interpretace získaných informací.

3.3 Výzkumná otázka

Jsou na základě výsledků z letních mistrovství ČR v kategorii dorostu dlouhodobě a opakovaně úspěšné stejné plavecké kluby?

4 METODIKA PRÁCE

4.1 Popis výzkumného souboru

K výzkumu jsem získala potřebné informace z výsledkových listin letního MČR dorostu v plavání.

Pozornost byla zaměřena na kategorii dorostu, neboť v tomto období dochází k nejčastějšímu ukončení plavecké kariéry.

Záměrem výzkumu bylo zjistit, zda jsou v průřezu několika desítek let na letním MČR ve vybrané kategorii a na zvolených tratích dlouhodobě a opakovaně úspěšné stejné plavecké kluby.

Za úspěšný je považován stav, kdy se ve finále všech disciplín v letech 1999, 2009 a 2013 objevilo alespoň 5 zástupců plaveckého klubu a v letech 1979 a 1989 alespoň 4 zástupci plaveckého klubu. V závěrečné hromadné sumarizaci dat jsou za úspěšné považovány kluby, které měly ve finálových rozplavbách alespoň 15 zástupců.

Vycházelo se z faktu, že se do výsledků nemusí promítnout všechny kluby existující v ČR, a to z důvodu, že je počet účastníků na MČR limitován.

4.2 Použité metody

Základním úkolem práce bylo zjištění úspěšnosti plaveckých klubů ČR v kategorii dorostu ve vybraných letech. Po získání potřebných materiálů bylo možné provést sumarizaci dat. Při třídění dat byla použita metoda analýzy a pro shrnutí výsledných dat byla použita metoda syntézy. Jedná se o komparativní historický výzkum.

Historický výzkum popisuje Fraenkell a Wallen (1993) jako proces systematického popisu a přezkoumávání minulých událostí nebo kombinací událostí s cílem podat zprávu o tom, co se v minulosti stalo.

Komparativní historický výzkum více časových období porovnává data o procesech v delším časovém období na více místech. (Hendl, 2012)

4.3 Sběr dat

Teoretická východiska se opírají o odpovídající domácí a zahraniční zdroje.

Dokumenty pro zpracování praktické části jsem získala z osobního archivu Vladimíra Srba, který je ve výkonném výboru Českého svazu plaveckých sportů. Tento archiv mi byl zpřístupněn jeho synem Mgr. Janem Srbem.

4.3.1 Podmínky sběru dat

Byly vybrány dokumenty v průřezu 10 let, konkrétně od roku 1979 až do roku 2013. V letech 1979 a 1989 se konalo letní mistrovství v rámci ČSSR. Proto bylo nutné v těchto obdobích vyselektovat pouze zástupce českých klubů.

Dále byl výběr dat zúžen na kategorii mladších dorostenců a dorostenek (15 – 16 let) a starších dorostenců a dorostenek (17 – 18 let).

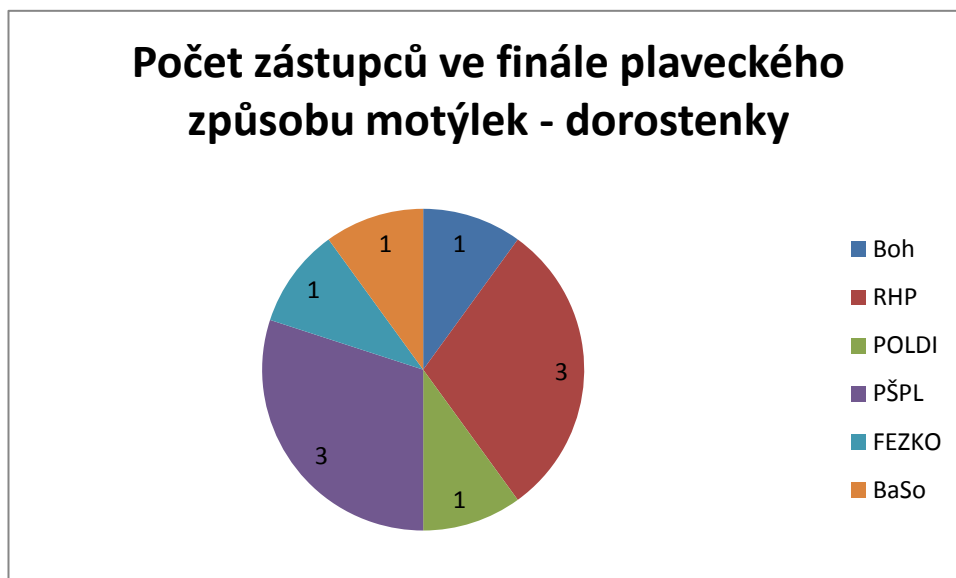
Selekce dat proběhla také v sekci plaveckých tratí. Zaměřili jsme se na tratě 100 m a 200 m všech plaveckých způsobů a na tratě 200 m a 400 m PZ.

4.4 Analýza dat

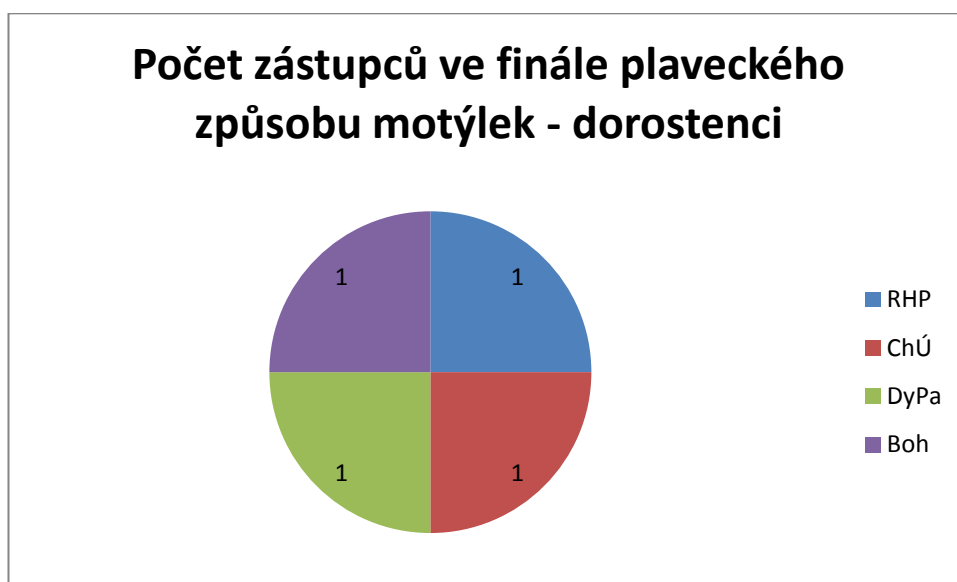
V praktické části byly zpracovány informace ze získaných výsledkových listin do předem vytvořených tabulek v Microsoft Office Excel. Tabulky nám pomohly ke zjištění počtu účastníků jednotlivých klubů ve finále. Ke znázornění informací získaných analýzou dat shromážděných v tabulkách byla zvolena forma grafů vytvořených v Microsoft Office Excel. Konkrétně se jedná o grafy výsečové, které znázorňují, jak velkou část z celku představuje každá z hodnot. Tyto grafy je vhodné použít, pokud lze všechny hodnoty sečíst.

5 VÝSLEDKY

5.1 Letní dorostenecký přebor ČSSR v plavání pro rok 1979

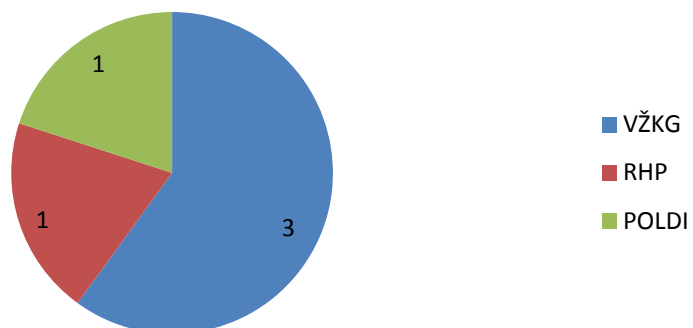

Graf č. 1 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu motýlek – dorostenky (1979)

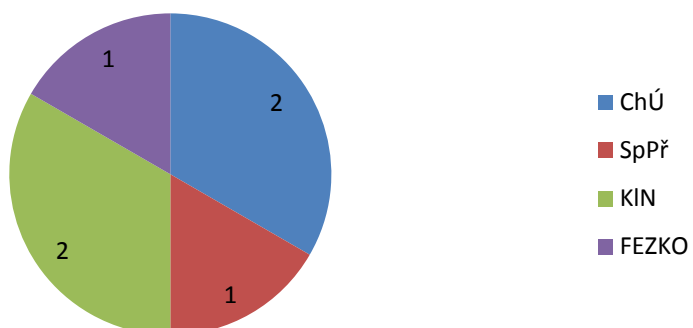
Graf č. 2 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu motýlek – dorostenci (1979)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak - dorostenky

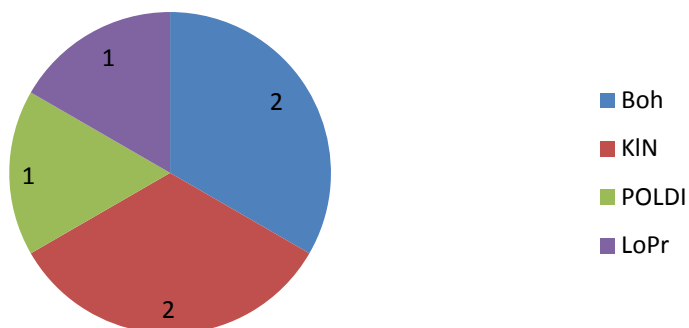
Graf č. 3 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak – dorostenky (1979)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak - dorostenci

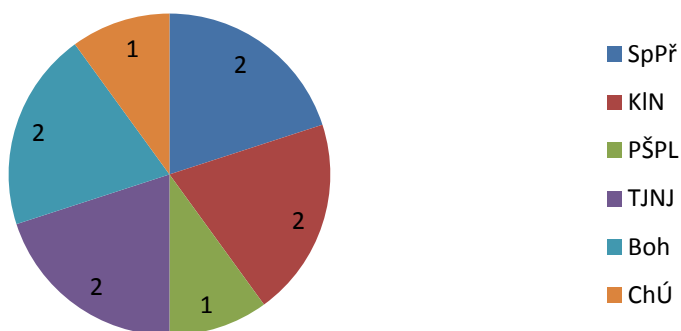
Graf č. 4 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak – dorostenci (1979)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa - dorostenky

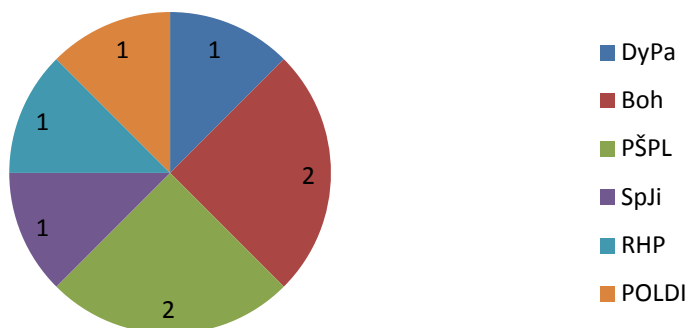
Graf č. 5 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa – dorostenky (1979)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa - dorostenci

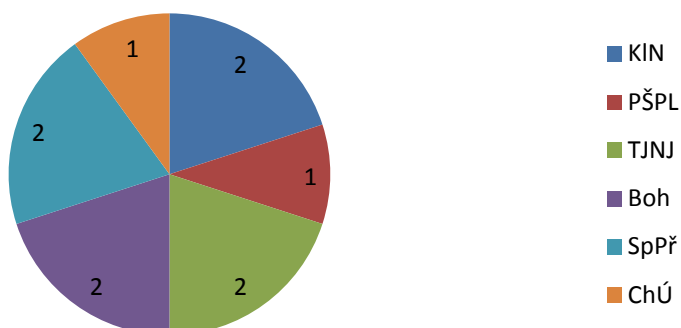
Graf č. 6 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa – dorostenci (1979)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul - dorostenky

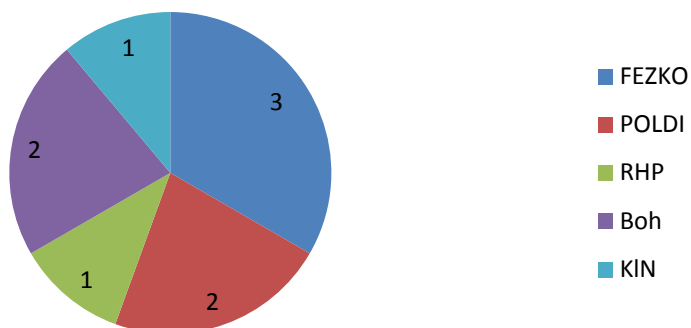
Graf č. 7 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul – dorostenky (1979)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul - dorostenci

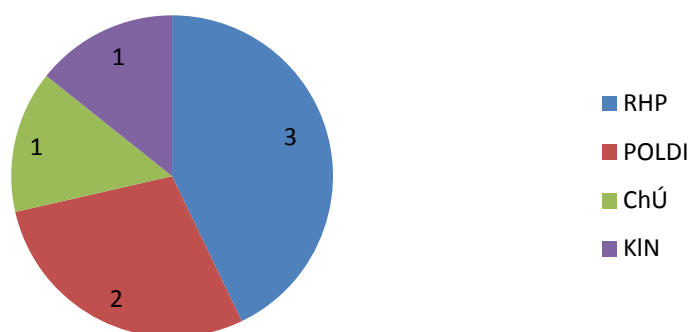
Graf č. 8 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul – dorostenci (1979)

Počet zástupců ve finále polohového závodu - dorostenky

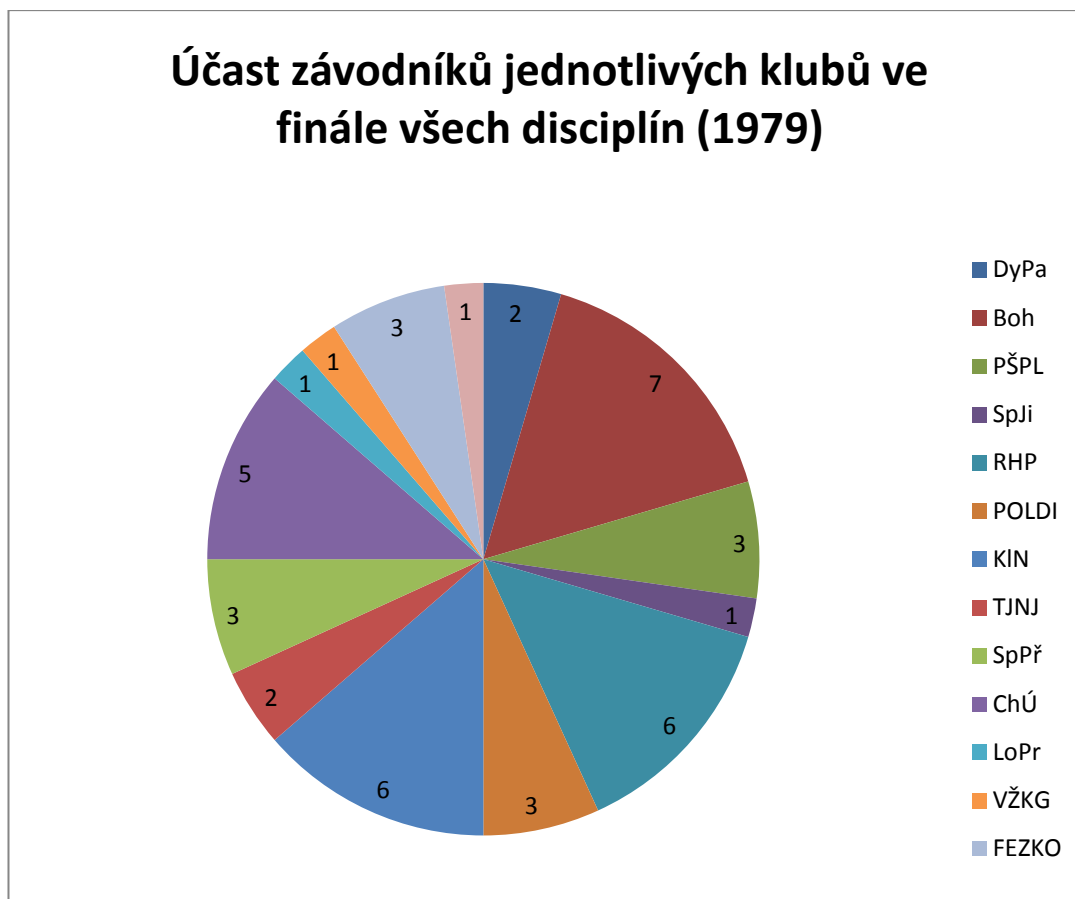
Graf č. 9 Počet zástupců ve finále polohového závodu – dorostenky (1979)

Počet zástupců ve finále polohového závodu - dorostenci

Graf č. 10 Počet zástupců ve finále polohového závodu – dorostenci (1979)

Účast závodníků jednotlivých klubů ve finále všech disciplín (1979)

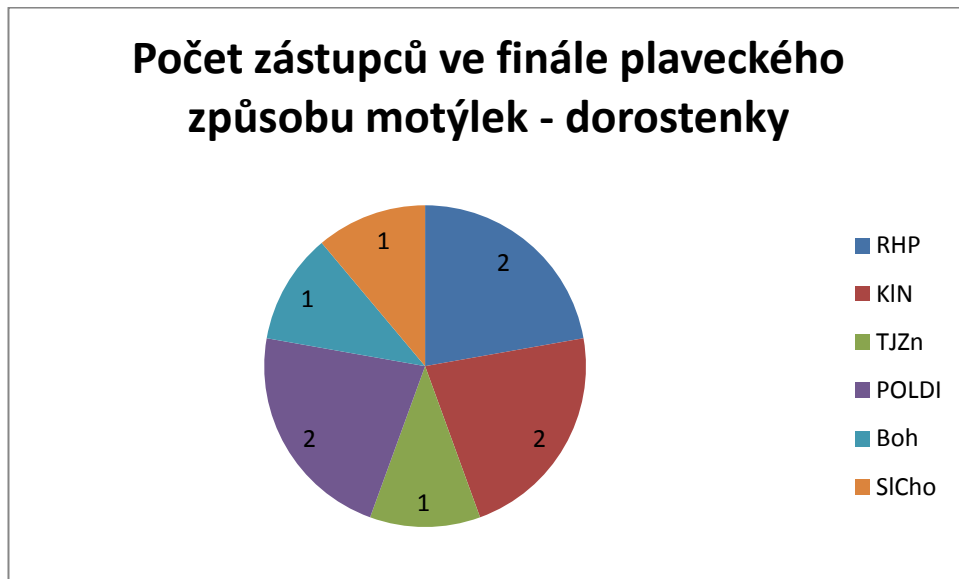

Graf č. 11 Účast závodníků jednotlivých klubů ve finále všech disciplín (1979)

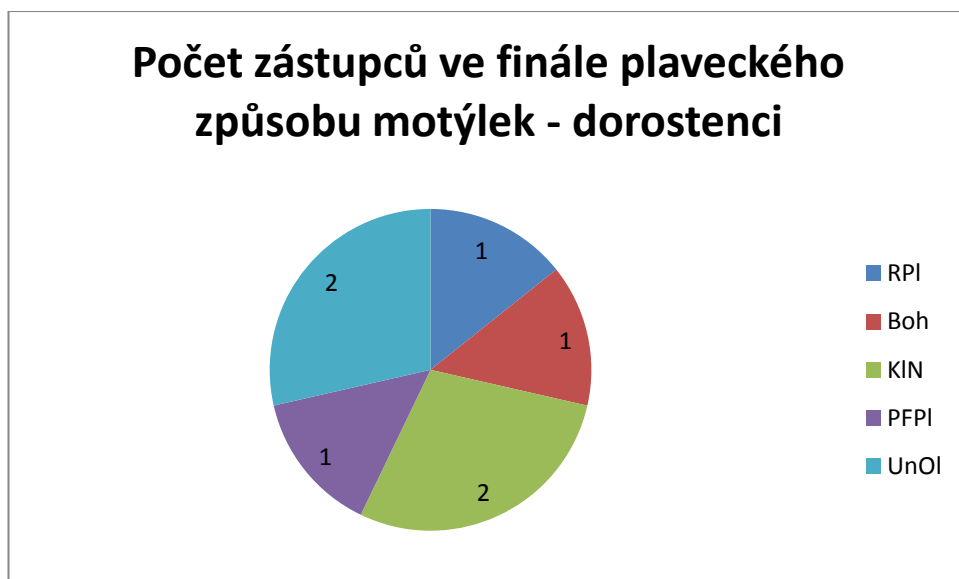
V roce 1979 patřilo mezi 10 nejúspěšnějších klubů, tedy klubů s nejvyšším počtem závodníků ve finále:

1. Bohemians Praha
2. KIN – TJ KOH-I-NOOR České udějovice
3. RHP – Kometa Brno
4. ChÚ – TJ Chemička Ústí nad Labem
5. TJ VŽKG – KPS
6. DyPa – SC PA Pardubice
7. LoTr – TJ Lokomotiva Trutnov
8. FEZKO – TJ FEZKO Strakonice
9. POLDI – KSP Kladno
10. SpPř – TJ Spartak PS Přerov

5.2 Letní dorostenecký přebor ČSSR v plavání pro rok 1989

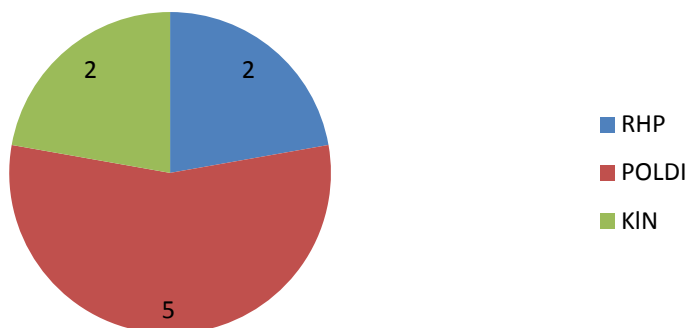
Graf č. 12 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu motýlek – dorostenky (1989)

Graf č. 13 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu motýlek – dorostenci (1989)

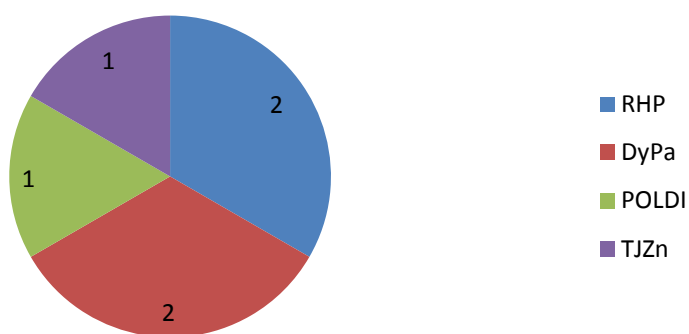

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak - dorostenky

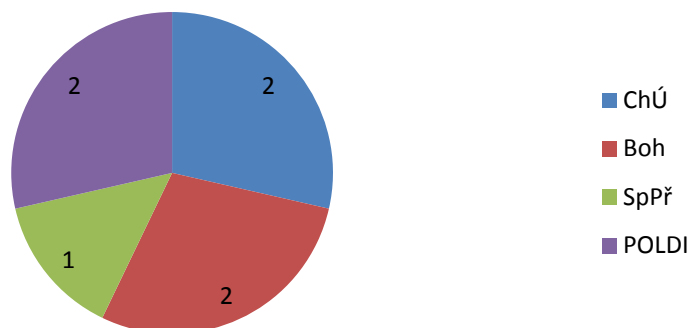
Graf č. 14 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak – dorostenky (1989)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak - dorostenci

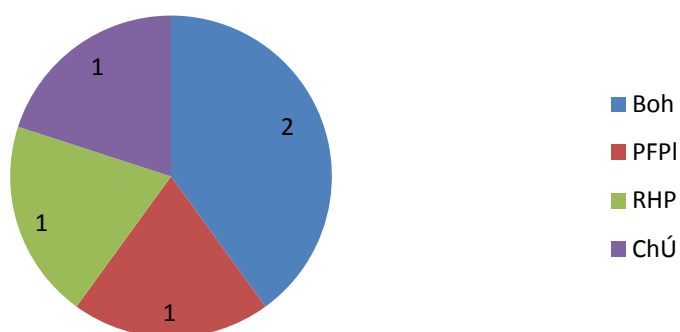
Graf č. 15 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak – dorostenci (1989)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa - dorostenky

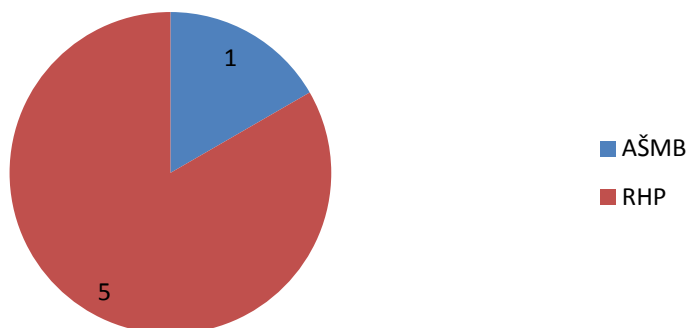
Graf č. 16 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa – dorostenky (1989)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa - dorostenci

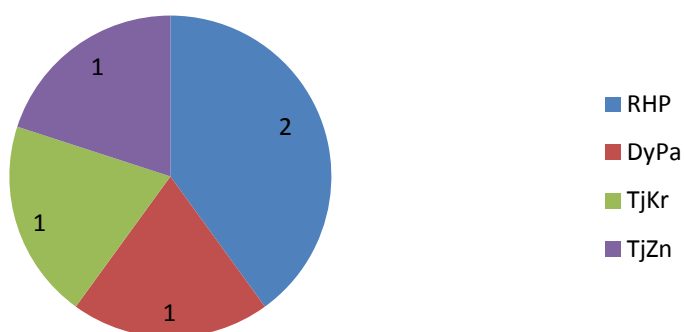
Graf č. 17 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa – dorostenci (1989)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul - dorostenky

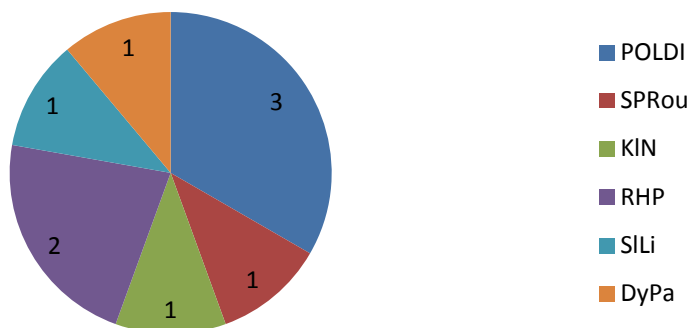
Graf č. 18 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul – dorostenky (1989)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul - dorostenci

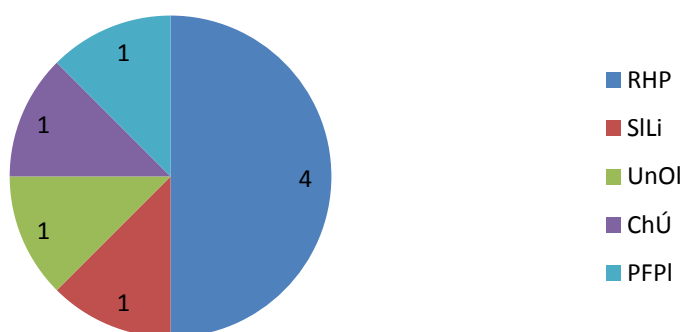
Graf č. 19 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul – dorostenci (1989)

Počet zástupců ve finále polohového závodu - dorostenky

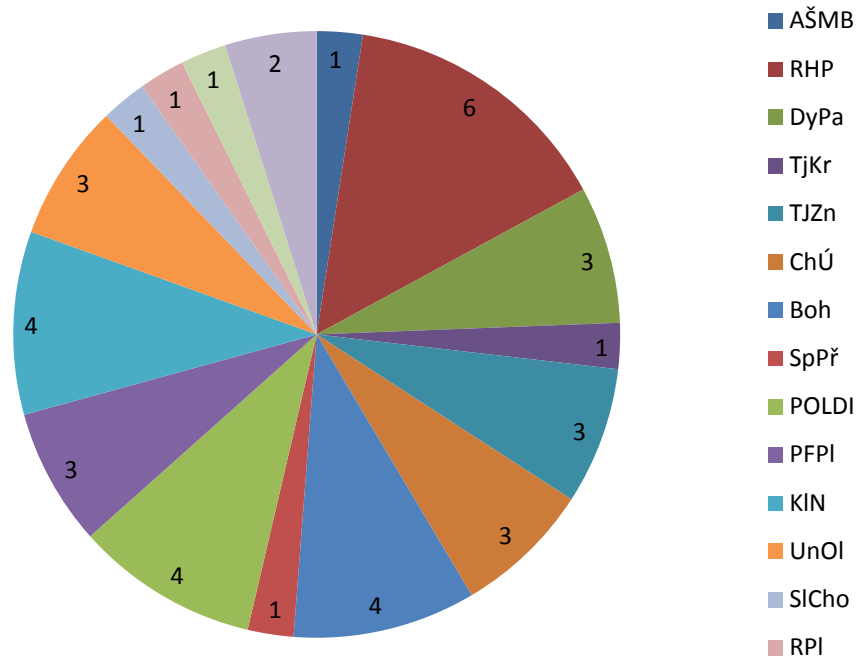
Graf č. 20 Počet zástupců ve finále polohového závodu – dorostenky (1989)

Počet zástupců ve finále polohového závodu - dorostenci

Graf č. 21 Počet zástupců ve finále polohového závodu – dorostenci (1989)

Účast závodníků jednotlivých klubů ve finále všech disciplín (1989)

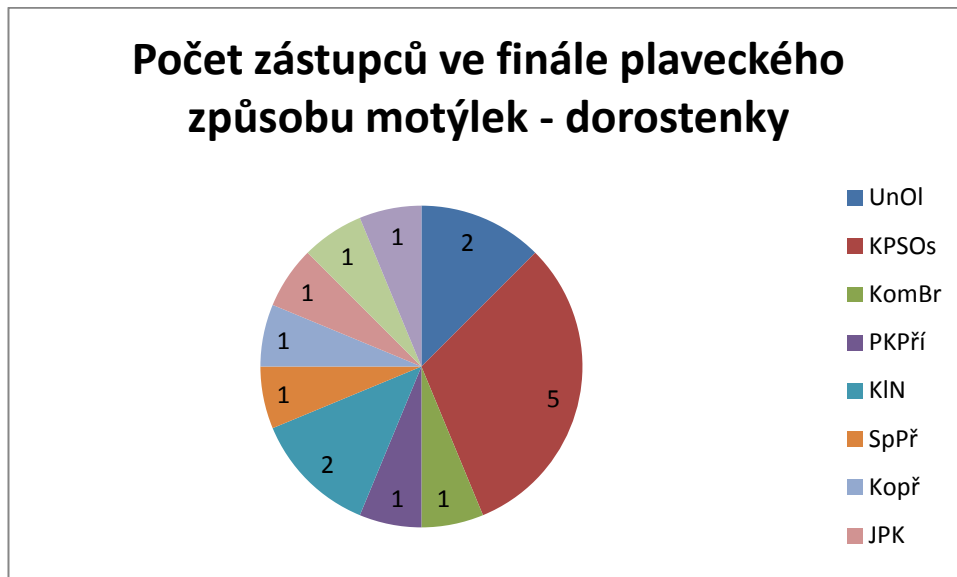

Graf č. 22 Účast závodníků jednotlivých klubů ve finále všech disciplín (1989)

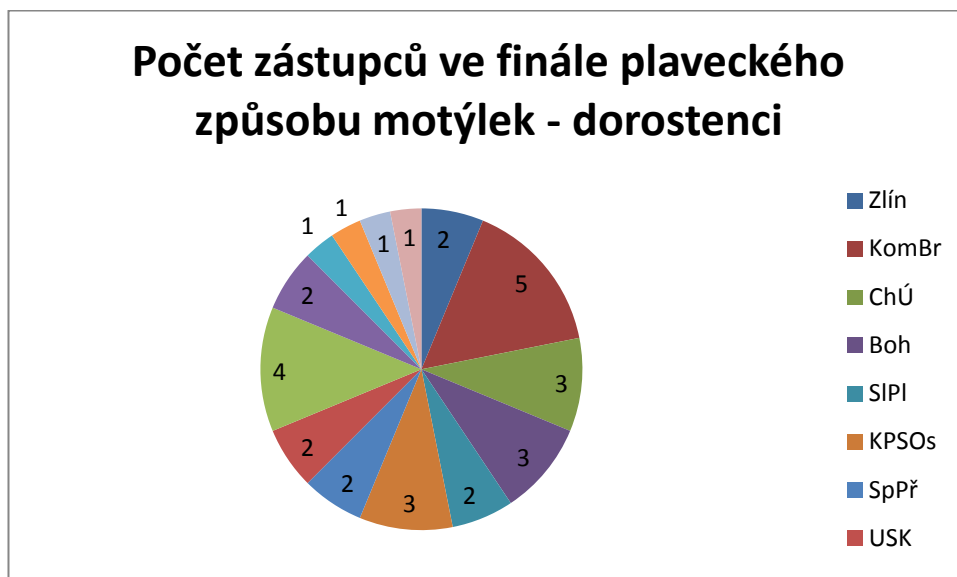
V roce 1989 patřilo mezi 10 nejúspěšnějších klubů, tedy klubů s nejvyšším počtem závodníků ve finále:

1. RHB – KPS Kometa Brno
2. Bohemians Praha
3. POLDI – KSP Kladno
4. KIN – TJ KOH-I-NOOR České Budějovice
5. DyPa – SC PA Pardubice
6. TJZn – TJ Znojmo
7. ChÚ – TJ Chemicke Ústí nad Labem
8. UnOl – VSK Univerzita Olomouc
9. SILi – TJ Slávia Liberec
10. RPl – SK Radbuza Plzeň

5.3 31. letní mistrovství České republiky dorostu 1999

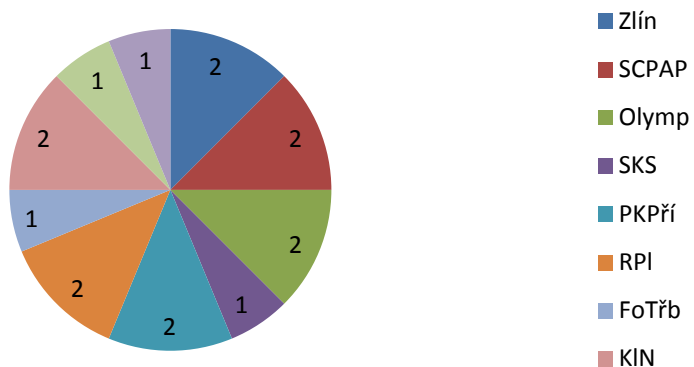

Graf č. 23 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu motýlek – dorostenky (1999)

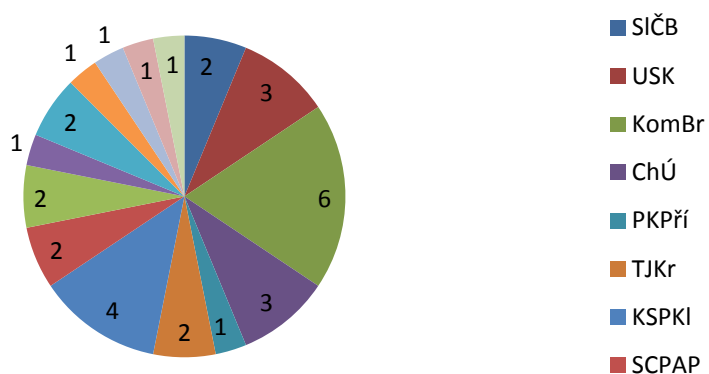
Graf č. 24 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu motýlek – dorostenci (1999)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak - dorostenky

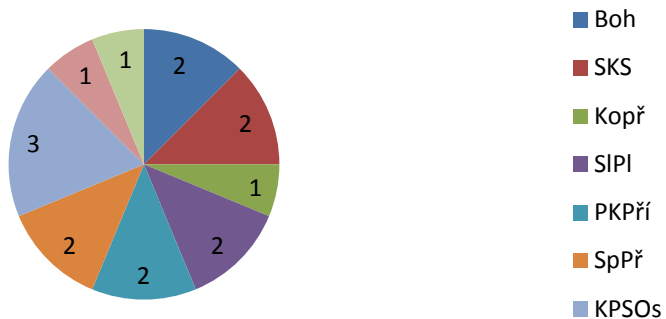
Graf č. 25 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak – dorostenky (1999)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak - dorostenci

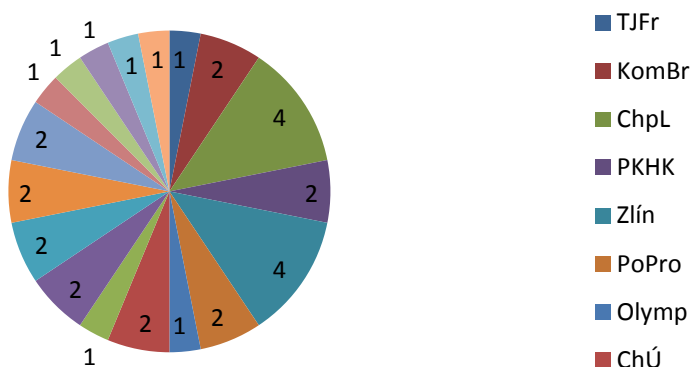
Graf č. 26 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak – dorostenci (1999)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa - dorostenky

Graf č. 27 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa – dorostenky (1999)

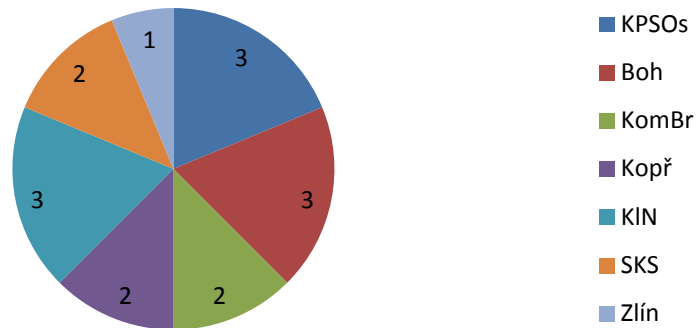
Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa - dorostenci

Graf č. 28 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa – dorostenci (1999)

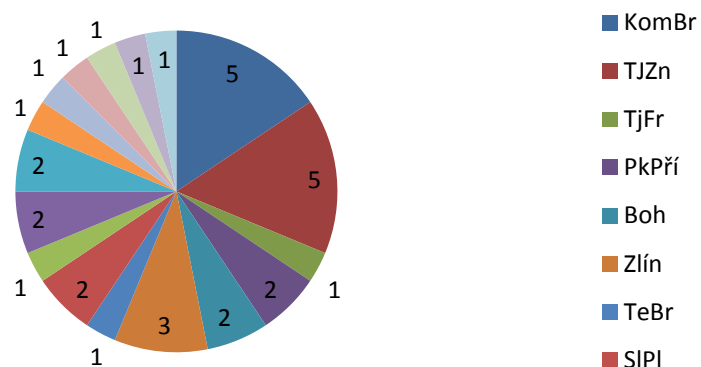

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul - dorostenky

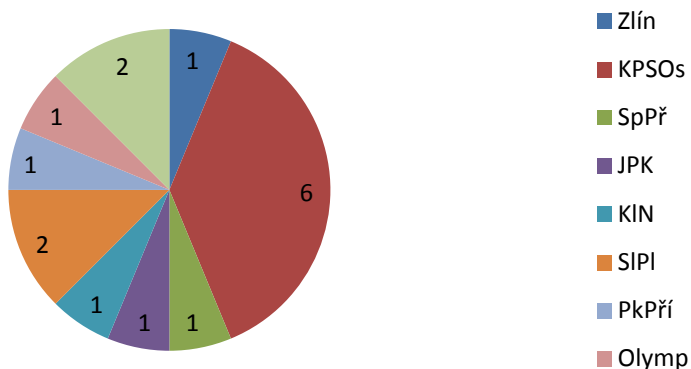
Graf č. 29 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul – dorostenky (1999)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul - dorostenci

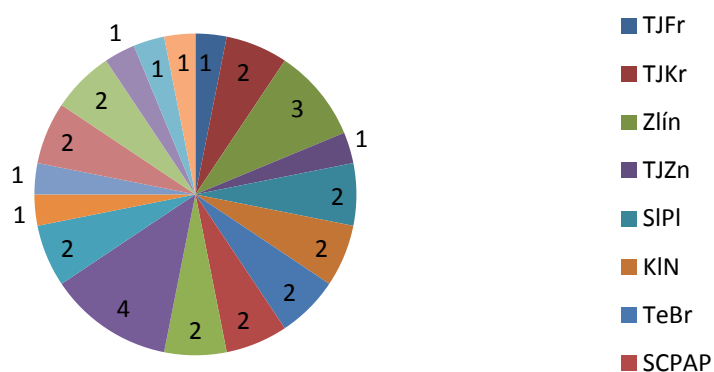
Graf č. 30 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul – dorostenci (1999)

Počet zástupců ve finále polohového závodu - dorostenky

Graf č. 31 Počet zástupců ve finále polohového závodu – dorostenky (1999)

Počet zástupců ve finále polohového závodu - dorostenci

Graf č. 32 Počet zástupců ve finále polohového závodu – dorostenci (1999)

Účast závodníků jednotlivých klubů ve finále všech disciplín (1999)

Graf č. 33 Účast závodníků jednotlivých klubů ve finále všech disciplín (1999)

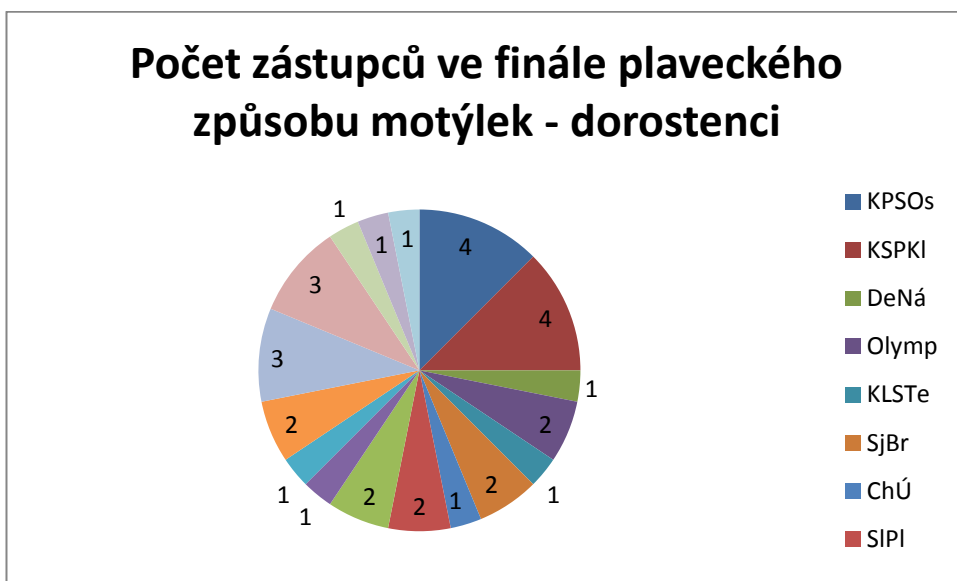
V roce 1999 patřilo mezi 10 nejúspěšnějších klubů, tedy klubů s nejvyšším počtem závodníků ve finále:

1. KPSOs – Klub plaveckých sportů Ostrava
2. PKPří – Plavecký klub Příbram
3. Zlín – PK Zlín
4. KomBr – KPS Kometa Brno
5. USK – Universitní sportovní klub Praha
6. Kopř – PK Kopřivnice
7. KIN – TJ KOH-I-NOOR České Budějovice
8. SIPI - PK Slávia VŠ Plzeň
9. SCPAP – SC Plavecký areál Pardubice
10. Boh – Bohemians Praha

5.4 Letní mistrovství ČR dorostu 2009

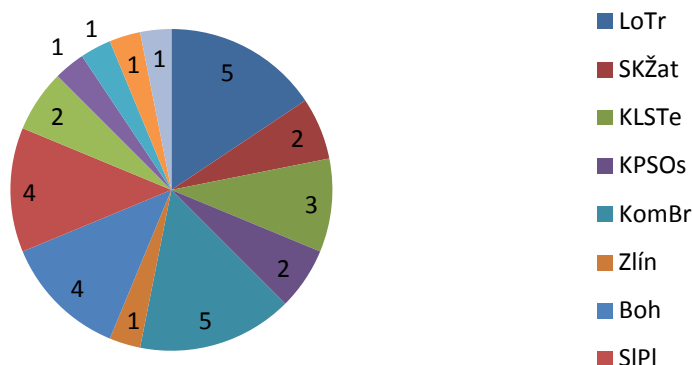

Graf č. 34 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu motýlek – dorostenky (2009)

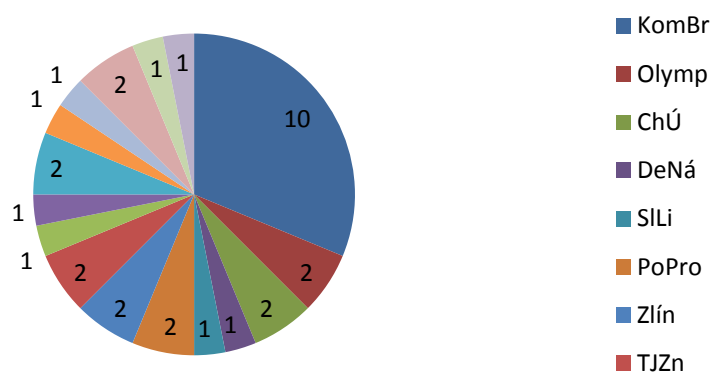
Graf č. 35 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu motýlek – dorostenci (2009)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak - dorostenky

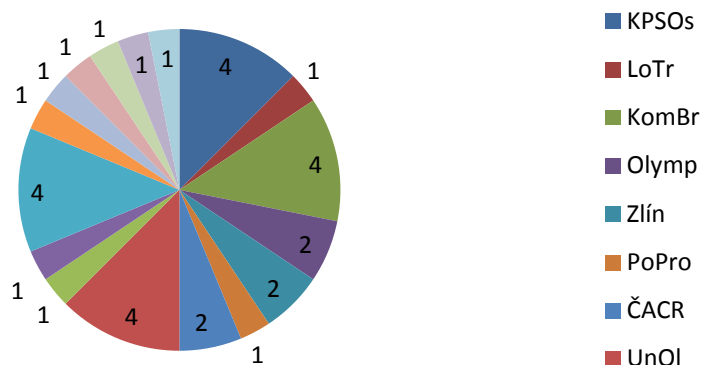
Graf č. 36 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak – dorostenky (2009)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak - dorostenci

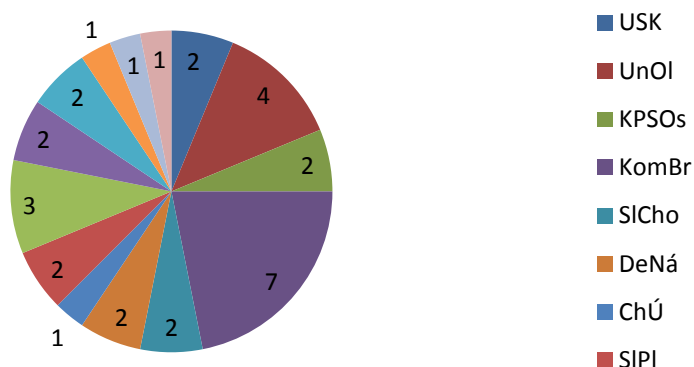
Graf č. 37 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak – dorostenci (2009)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa - dorostenky

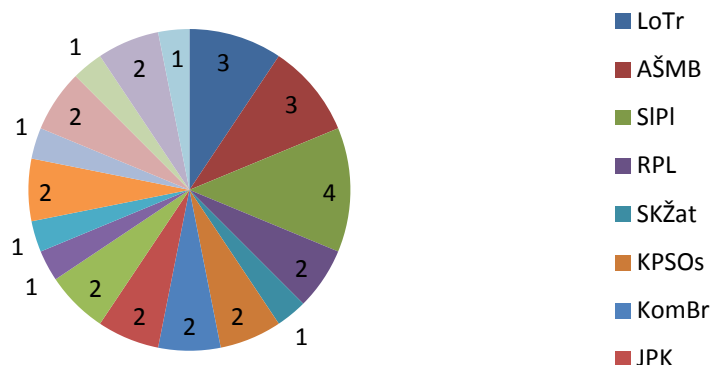
Graf č. 38 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa – dorostenky (2009)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa - dorostenci

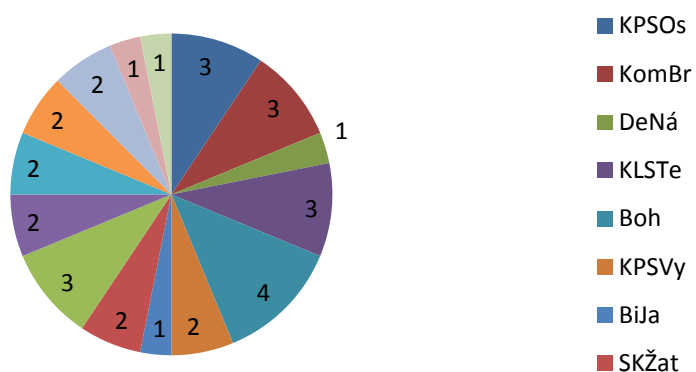
Graf č. 39 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa – dorostenci (2009)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul - dorostenky

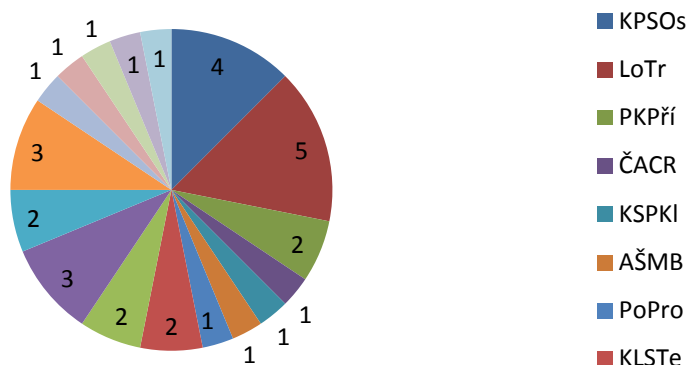
Graf č. 40 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul – dorostenky (2009)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul - dorostenci

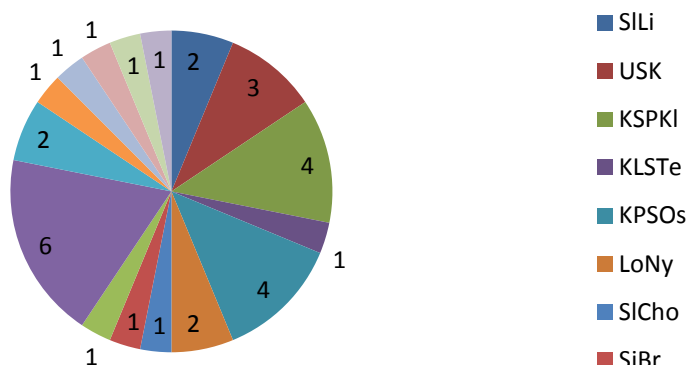
Graf č. 41 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul – dorostenci (2009)

Počet zástupců ve finále polohového závodu - dorostenky

Graf č. 42 Počet zástupců ve finále polohového závodu – dorostenky (2009)

Počet zástupců ve finále polohového závodu - dorostenci

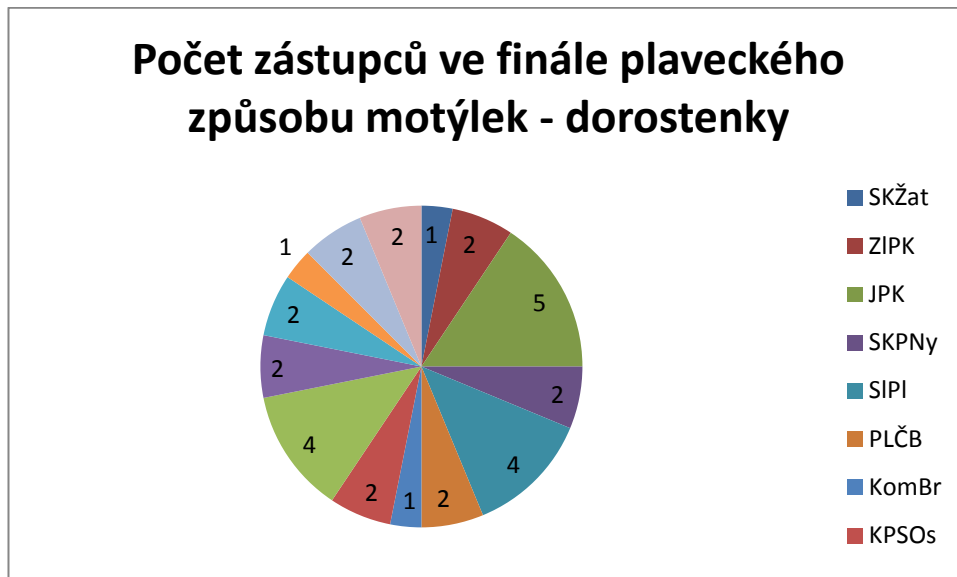

Graf č. 43 Počet zástupců ve finále polohového závodu – dorostenci (2009)

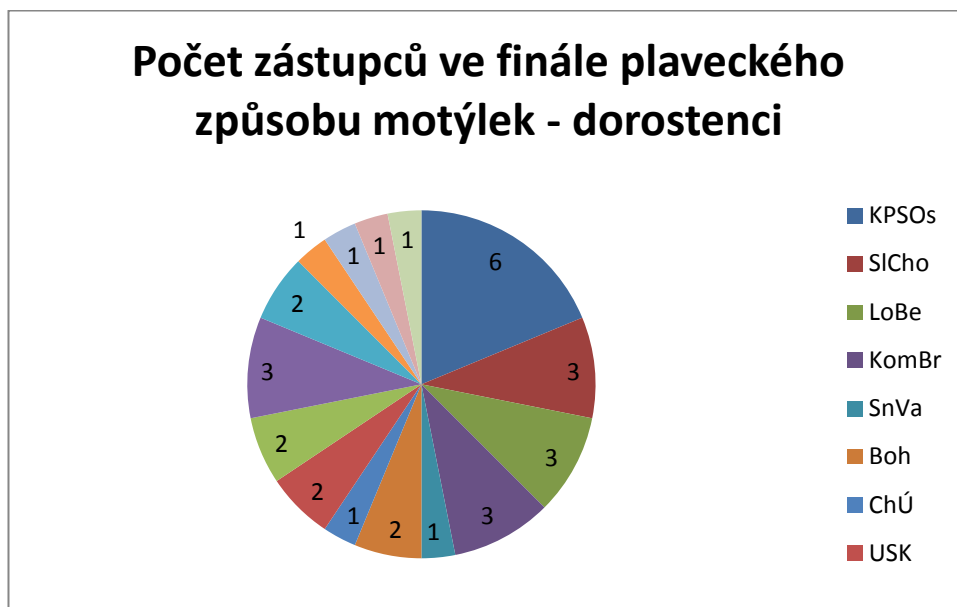

5.5 Letní mistrovství ČR dorostu 2013

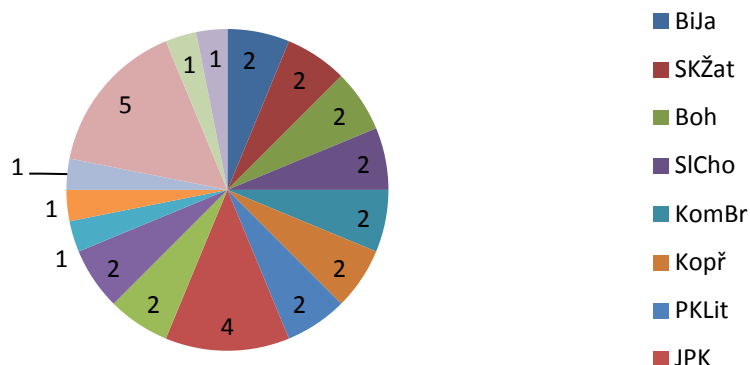

Graf č. 45 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu motýlek – dorostenky (2013)

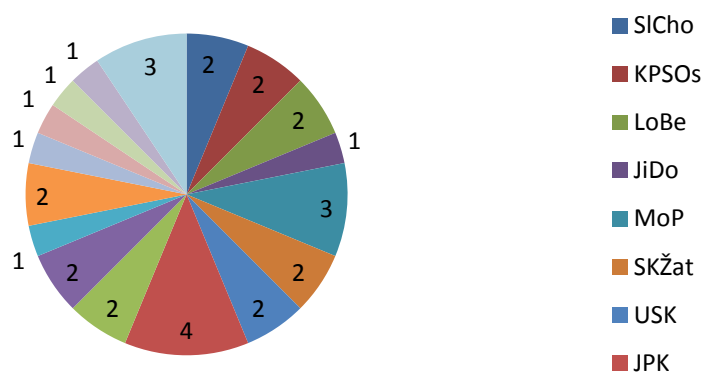
Graf č. 46 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu motýlek – dorostenci (2013)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak - dorostenky

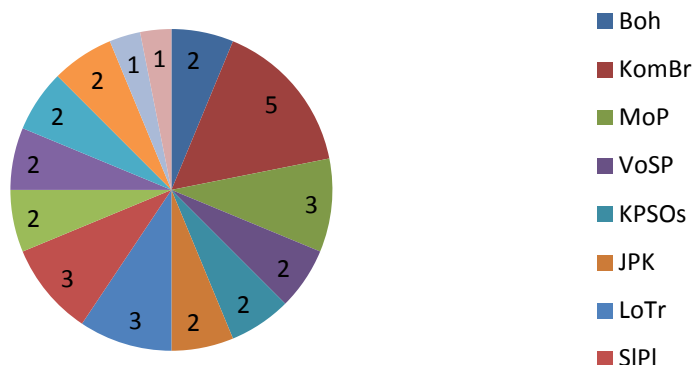
Graf č. 47 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak – dorostenky (2013)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak - dorostenci

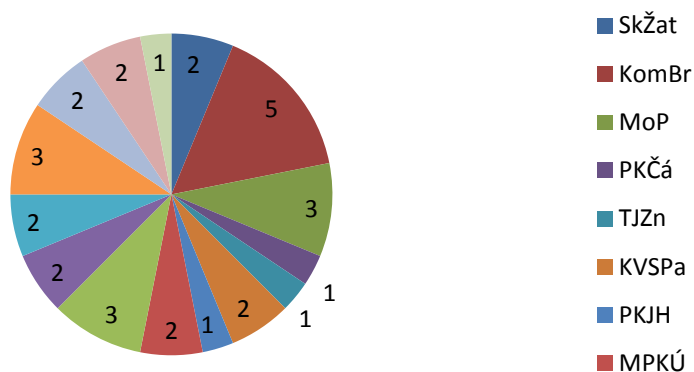
Graf č. 48 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu znak – dorostenci (2013)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa - dorostenky

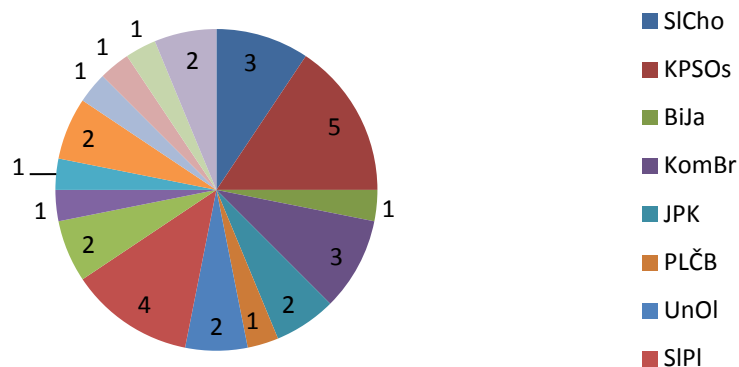
Graf č. 49 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa – dorostenky (2013)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa - dorostenci

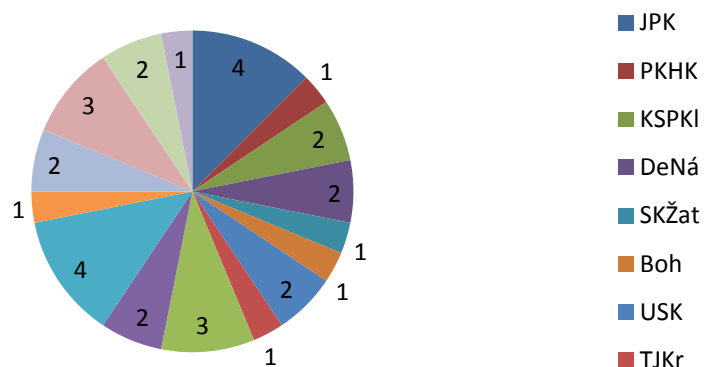
Graf č. 50 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu prsa – dorostenci (2013)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul - dorostenky

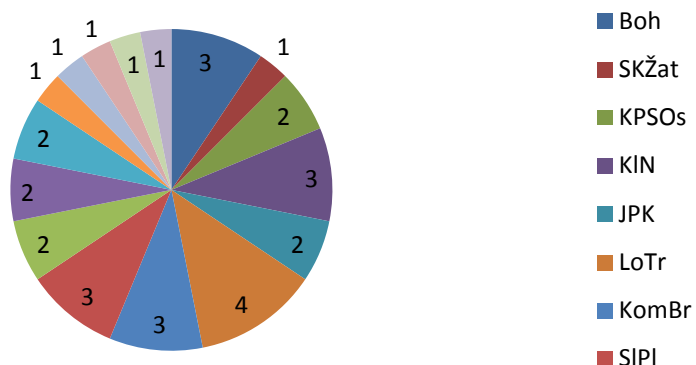
Graf č. 51 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul – dorostenky (2013)

Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul - dorostenci

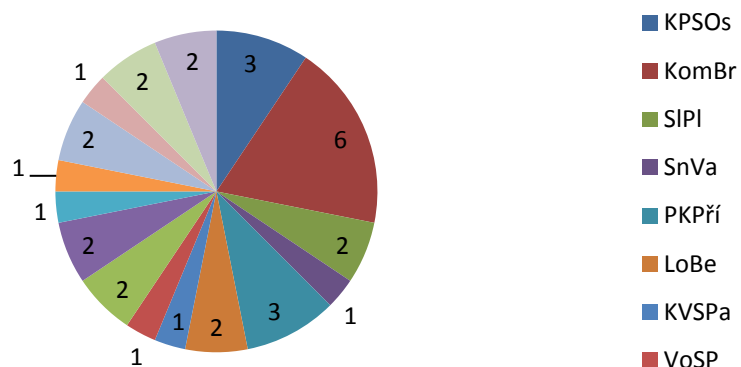
Graf č. 52 Počet zástupců ve finále plaveckého způsobu kraul – dorostenci (2013)

Počet zástupců ve finále polohového závodu - dorostenky

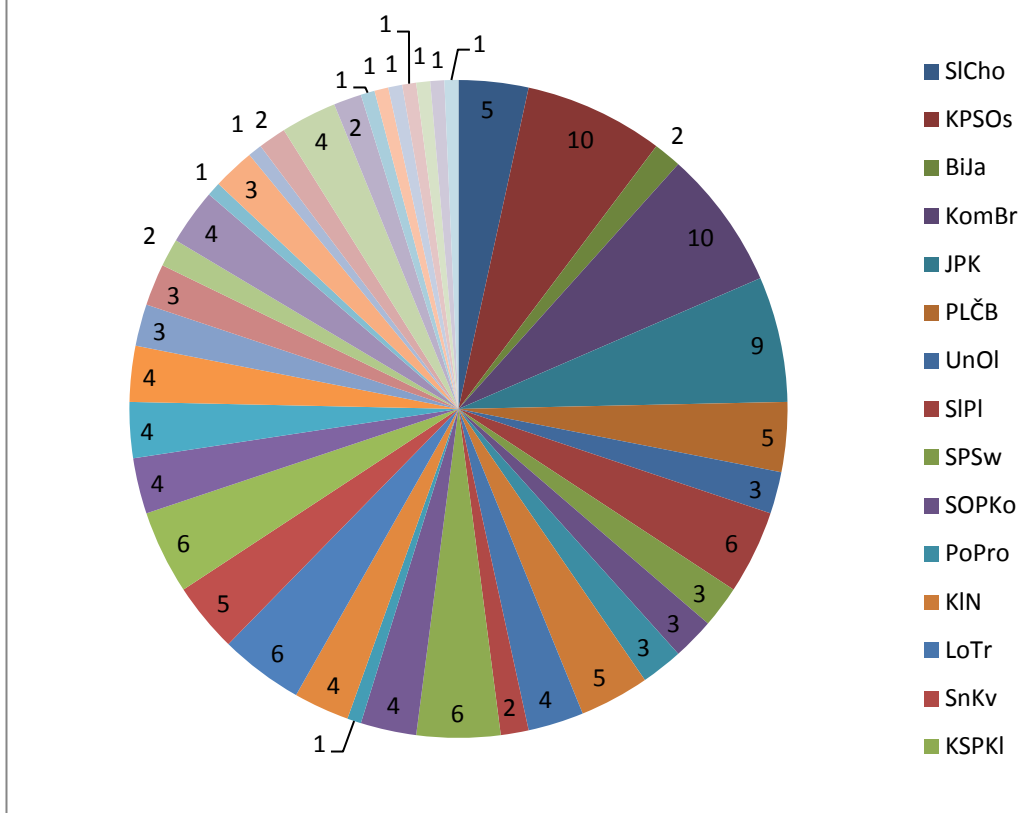
Graf č. 53 Počet zástupců ve finále polohového závodu – dorostenky (2013)

Počet zástupců ve finále polohového závodu - dorostenci

Graf č. 54 Počet zástupců ve finále polohového závodu – dorostenci (2013)

Účast závodníků jednotlivých klubů ve finále všech disciplín (2013)

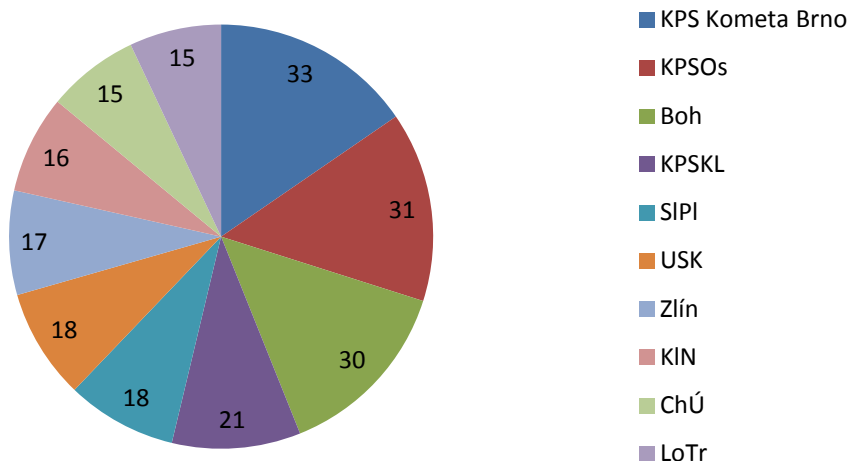

Graf č. 55 Účast závodníků jednotlivých klubů ve finále všech disciplín (2013)

V roce 2013 patřilo mezi 10 nejúspěšnějších klubů, tedy klubů s nejvyšším počtem závodníků ve finále:

1. KomBr – KPS Kometa Brno
2. KPSOs – KPS Ostrava
3. JPK – Jihlavský plavecký klub AXIS
4. SIPI – PK Slávie VŠ Plzeň
5. KSPKI – KPS Kladno
6. SKŽat – SK Žatec
7. USK – USK Praha
8. Boh – Bohemians Praha
9. PLČB – Plavání Č. Budějovice
10. SICho – TJ Slávie Chomutov

**10 klubů s nejvyšším zastoupením
závodníků ve finále na letních MČR od
roku 1979 do roku 2013 v průřezu po 10ti
letech**

Graf č. 56 10 klubů s nejvyšším zastoupením závodníků ve finále na letních MČR od roku 1979 do roku 2013 v průřezu po 10 letech

Po shrnutí všech údajů bylo zjištěno, že mezi nejúspěšnější kluby z let 1979, 1989, 1999, 2009 a 2013 se řadí:

1. KomBr - KPS Kometa Brno
2. KPSOs – KPS Ostrava
3. Bohemians Praha
4. KSPKI – KSP Kladno
5. SIPI – PK Slávie VŠ Plzeň
6. USK – USK Praha
7. Zlín – PK Zlín
8. KIN – TJ KIN Č. Budějovice
9. ChÚ – Chemička Ústí n. Labem
10. LoTr – Lokomotiva Trutnov

6 DISKUSE

V bakalářské práci jsem řešila téma úspěšnosti plaveckých klubů ČR na letním MČR v kategorii dorostu ve vybraných letech v období 1979 - 2013. Téma práce jsem zvolila na základě osobního zájmu o historii a vývoj plaveckých klubů v ČR. Jevil se zajímavé zjišťovat, jak se měnily úspěchy plaveckých klubů s dlouholetou tradicí a mimo jiné v některých případech i jejich názvy. Cílem práce bylo zjistit, zda si plavecké kluby udržují z dlouhodobého hlediska stálou úspěšnost, nebo jejich úspěšnost v jednotlivých letech výrazně kolísá. Zda mezi úspěšné kluby patří kluby s širokou základnou plavců a dobrým zázemím.

Problém, se kterým jsem se při zpracování práce potýkala, byl, že na letním MČR je počet účastníků limitován a je tedy pravděpodobné, že se tam některé kluby nemusely kvalifikovat. Mohlo jít o kluby s malou základnou a nízkým počtem plavců, kteří neměli dostatečnou výkonnost, aby se na vyšší soutěže kvalifikovali. Z toho vyplývá, že ve vybraných obdobích v práci nemusí být uvedeny všechny tehdy existující kluby na území ČR.

Vzhledem k rozsáhlosti získaných podkladů a dat v podobě výsledkových listin bylo nutné s ohledem na předepsaný rozsah bakalářské práce vymezit časová období alespoň 10 let. Bylo vybráno 5 letních mistrovství v rozmezí 34 let. Konkrétně se jedná o roky 1979, 1989, 1999, 2009 a 2013. Zde nastal další problém, protože v letech 1979 a 1989 se konalo mistrovství v rámci ČSSR. Až v letech 1999, 2009 a 2013 se jednalo o závody v rámci ČR. Proto se musely ze soupisky závodníků ve finále v letech 1979 a 1989 vyselektovat pouze zástupci českých klubů.

Z důvodu velkého množství souborů jsem byla nucena vybrat pouze některé plavecké disciplíny, které mi sloužily k porovnání a zpracování dat. Byly vybrány plavecké disciplíny, které se tradičně objevovaly na všech zvolených letních mistrovstvích ČR. Jednalo se konkrétně o: 100 m a 200 m motýlek, znak, prsa, kraul, 200 m a 400 m polohový závod.

Další problém byl způsoben velkým časovým rozptylem získaných výsledkových listin. U většiny klubů docházelo v průběhu let k přejmenování jejich názvu, zejména po roce 1989. Na základě literatury i pomocí veřejných internetových zdrojů se podařilo zaznamenat veškeré změny názvů klubů v průběhu vybraných let.

Pro vizualizaci získaných výsledků byly zvoleny grafy, které se jeví jako nepřehlednější.

Z vypracovaných grafů je patrné, že se v letech 1979 a 1989 vybraná kategorie dorostu dělila pouze na dorostence a dorostenky, zatímco v letech 1999, 2009 a 2013 je rozdělení podrobnější, a to konkrétně na mladší a starší dorost. Z toho vyplývá, že ke změně došlo v období mezi rokem 1990 a 1998.

Na základě výzkumu bylo zjištěno, že se 3 nejúspěšnější kluby Kometa Brno, Klub plaveckých sportů Ostrava a Bohemians Praha řadily téměř vždy mezi 5 nejúspěšnějších klubů ve vybraných letech pro danou kategorii. Výjimkou byl rok 1999 a 2013, který nebyl pro Bohemians Praha úspěšný. Klub se umístil v pořadí až na 10. příčce a to v roce 1999 a na 8. příčce v roce 2013. Klub KPSOs se v roce 1989 letního MČR neúčastnil.

Po zpracování všech dat jsem byla schopna si odpovědět na předem vytyčenou výzkumnou otázku: Jsou na základě výsledků z letních mistrovství ČR v kategorii dorostu dlouhodobě a opakovaně úspěšné stejné plavecké kluby? Ano, bylo potvrzeno, že v jednotlivých obdobích po 10 letech se téměř vždy objevovaly na prvních pěti příčkách stejné kluby.

Práce může sloužit plaveckým klubům k ohlédnutí se do minulosti za svými úspěchy i neúspěchy. Možné je také posoudit, zda byly na vrcholu stále stejné kluby, nebo zda docházelo ke střídání klubů na předních příčkách.

Co se týče porovnání zjištěných výsledků s již publikovanou domácí či zahraniční literaturou, případně s internetovými zdroji, nebyl nalezen žádný podobný výzkum, který by se ztotožňoval s výzkumem uvedeným v této bakalářské práci, nebylo tedy možné provést komparaci.

7 ZÁVĚR

Cílem práce bylo zjistit na základě získaných výsledkových listin z letních mistrovství, jaká byla úspěšnost klubů ČR v kategorii dorostu v průběhu let. Zda byly v průřezu desítek let na vrcholu stále stejné kluby či zda docházelo ke změnám v zastoupení jednotlivých klubů ve finálových rozplavbách zvolených disciplín.

V práci byla zpracována úspěšnost klubů na letních MČR dorostu ve vybraných obdobích a následně celková úspěšnost klubů ve všech obdobích dohromady.

Bylo zjištěno, že se 3 neúspěšnější kluby Kometa Brno, Klub plaveckých sportů Ostrava a Bohemians Praha řadily téměř vždy mezi 5 neúspěšnějších klubů ve vybraných letech pro danou kategorii. Výjimkou byl rok 1999 a 2013, který nebyl pro Bohemians Praha úspěšný. Klub se umístil v pořadí až na 10. příčce, a to v roce 1999, a na 8. příčce v roce 2013. A klub KPSOs se v roce 1989 letního MČR neúčastnil.

Na základě zjištěných výsledků lze odpovědět na vytyčenou výzkumnou otázku: Jsou na základě výsledků z letních mistrovství ČR v kategorii dorostu dlouhodobě a opakovaně úspěšné stejné plavecké kluby? Ano, jsou dlouhodobě a opakovaně úspěšné stejné plavecké kluby.

Podarilo se zpracovat výsledkové listiny z letních mistrovství ČR a zjistit i graficky znázornit úspěšnost českých plaveckých klubů v průřezu desítek let. Vzhledem k časovému záběru výsledků od roku 1979 až do roku 2013 může tato práce nejen posloužit jako ohlédnutí do historie úspěšnosti plaveckých klubů, ale také lze na tuto práci v budoucnu kdykoliv navázat.

SEZNAM LITERATURY

1. BAKER, J. Early Specialization in Youth Sport: a requirement for adult expertise. *High Ability Studies*. 2003, roč. 14, č. 1, s. 85–94.
2. BARTUŇKOVÁ, S., CHAMBERS, M. *Fyziologie pohybové zátěže: učební texty pro studenty tělovýchovných oborů*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2013, 246 s. Masters athlete series. ISBN 978-80-87647-06-6.
3. BERNACÍKOVÁ, M., KAPOUNKOVÁ, K., NOVOTNÝ, J. a kol. *Fyziologie sportovních disciplín* [online]. 2010 [10.6.2014.]. Dostupné na: <http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/fsps/ps10/fyziol/web/sport/plavani.html>>
4. BOMPA, T. O., HAFF G. *Periodization: theory and methodology of training*. 5. vyd. Champaign, IL.: Human Kinetics, 2009. ISBN 07-360-7483-X.
5. BOMPA, T. O., MAGLISCHO, E. W. *Total training for young champions*. Champaign, IL: Human Kinetics, c2000, xi, 211 p. ISBN 07-360-0212-X.
6. BRANTA, CRYSTAL F. Sport Specialization: Developmental and Learning Issues. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*. 2010, roč. 81, č. 8, s. 19-21, 28.
7. BROOKS, M. *Developing swimmers*. Champaign, IL: Human Kinetics, c2011, xii, 227 p. ISBN 07-360-8935-7
8. COUNSILMAN, J. E. *The science of swimming*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1968, 333s.
9. ČECHOVSKÁ, I., JURÁK, D., POKORNÁ, J. *Plavání: pohybový trénink ve vodě*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2012, 89 s. ISBN 978-802-4619-484.
10. DOBRÝ, L. Slovo odborníka k rané sportovní všestrannosti mládeže. *Tělesná výchova sport mládeže*. 2013, roč. 79, č. 1, s. 2–3.
11. DOVALIL, J. a kol. *Výkon a trénink ve sportu*. 4. vyd. Praha: Olympia, 2012, 331s. ISBN 978-807-3763-268.
12. EICHNER, E. R. *Overtraining: Consequences and prevention*. *Journal of Sports Sciences*. 1995, roč. 13, č.1, s.41-48.
13. ERICSSON, A. K. a kol. The Role of Deliberate Practice in the Acquisition of Expert Performance. *Psychological Review*. 1993, roč. 100, č. 3, s. 363–406.

14. FRAENKEL, J. R., WALLEN, N. E.: *How to design and evaluate research in education*. New York: McGraw-Hill, 1993.
15. HENDL, J.. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012, 407 s. ISBN 978-802-6202-196.
16. JANSA, P., DOVALIL, J. *Sportovní příprava: vybrané teoretické obory, stručné dějiny tělesné výchovy a sportu, základy pedagogiky a psychologie sportu, fyziologie sportu, sportovní trénink, sport zdravotně postižených, sport a doping, úrazy ve sportu a první pomoc, základy sportovní regenerace a rehabilitace, sportovní management*. Vyd. 1. Praha: Q-art, 2007, 267 s. ISBN 978-80-903280-8-2.
17. *Klub plaveckých sportů Ostrava* [online]. c2014, poslední revize 2. 5. 2012. [cit. 2014-06-18] Dostupné z:
<http://www.kpsostrava.cz/index.php/home/historie>
18. *KPSP Kometa Brno* [online]. c2004-2014, poslední revize 7. 2. 2011 [cit. 2014-06-19] Dostupné z: <http://novyweb.kometaplavani.cz/o-klubu/historie>
19. KREIDER, R. B., C FRY, O'TOOLE, M. L. *Overtraining in sport: učební texty pro studenty tělovýchovných oborů*. 1. vyd. Champaign, IL: Human Kinetics, c1998, xi, 403 p. Masters athlete series. ISBN 08-801-1563-7.
20. MAGLISCHO, E. W. *Swimming fastest*. Champaign, IL: Human Kinetics, c2003, viii, 791 p. ISBN 07-360-3180-4.
21. MONTGOMERY, J., CHAMBERS, M. *Mastering swimming*. Champaign, IL: Human Kinetics, c2009, xiv, 209 p. Masters athlete series. ISBN 07-360-8169-0.
22. PERIČ, T. *Sportovní příprava dětí*. Nové, aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2012, 176 s. Děti a sport. ISBN 978-80-247-4218-21.
23. ŘÍČAN, P., KREJČÍŘOVÁ, D. *Dětská klinická psychologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 1995, 398 s. ISBN 80-716-9168-2.
24. SRB, J. *Výsledkové listiny z osobního archivu Mgr. Jana Srba*, Praha, 2014.
25. *TJ Bohemians Praha* [online]. c2007-2014, poslední revize 20. 6. 2014. [cit. 2014-06-21] Dostupné z:
www.bohpraha.cz/index.php?page=oddil&podmenu=historie